ВЕРЕСЕНЬ

1975

Київ

Виходить з січня 1927 р.

№ 18 (964)

Ціна номера 12 коп.

ВЕРЕСЕНЬ

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Без слів.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

До «Перця» надходить багато листів від киян про погану роботу ліфтів. У деяких будинках — як, наприклад, у будинку № 25 по вулиці Л. Толстого — вони не працюють цілими тижнями.

— Знову про ліфт? Набридло! Невже художники нічого нового не принесли?

— Принесли. Але застрягли в ліфті.

Телеграфне агентство Перця

ПОПОВНЕННЯ АСОРТИМЕНТУ

Ми вже звикли до паперових рушників і посуду з картону, нас не дивують пелюшки й простирадла з написами на етикетках: «Для одноразового використання». Як повідомляє нам запорізький кореспондент, асортимент одноразових товарів поповнився ще однією новинкою. Молочанська взуттєва фабрика випустила експериментальну партію черевиків, які теж більше одного дня носити не можна — розлазяться.

ДОРОГА ДІРКА

Скільки може коштувати дірка в стіні, та ще й невелика? Працівники донецького будівельно-монтажного управління № 2 «Укргазкомунбуду», щоб пробити таку дірку, беруть... 150 карбованців. Правда, вони обіцяють крізь ту дірку провести трубу, по якій піде газ. Але, наприклад, колгоспники колгоспу імені Леніна Краснолиманського району Донецької області, заплативши гроші три роки тому, крім дірки в стіні, так нічого більше й не побачили.

ЦІКАВИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ

«Важко догодити замовнику. І якість йому давай, і відремонтуй в строк. Це тому, що розбестили його, надто панькаються з ним. А що, коли тримати цього замовника, так би мовити, в чорному тілі? Не реагувати на його прохання, ігнорувати його вимоги, плювати на його благання?»

Так у жовтні 1972 року в Первухинській автореммайстерні на Харківщині розпочався експеримент, який триває і досі. Як повідомляє наш кореспондент, перші результати його блискучі. Наприклад, працівники Черкаської спецавтобази № 1, що здали до майстерні три роки тому дві коробки швидкостей, вже дійшли до потрібної кондиції. Вони не вимагають якості, не сперечаються про строки. Вони просять лише одного: повернути їм у будь-якому вигляді оті коробки швидкостей.

Друже Перче!

Віднедавна наш трест вирішив перейти на новий будівельний матеріал. Це, Перче... гроші. Еге ж, сотенні, півсотенні, четвертні, десятки, п'ятірки, троячки, карбованці... Підуть у діло й гривеники, п'ятаки та інша розмінна монета. Паперові гроші використовуватимемо як прокладковий матеріал, металеві — замість щебінки. Бо іншого виходу в нас немає: кар'єроуправління, які мусять постачати нам щебінь, замість нього шлють на адресу тресту грошові перекази. Так, лише у липні цього року Єрківський гранітний кар'єр сплатив нам 1680 карбованців штрафу за недоданий щебінь, не відстає від нього й Смілянське кар'єроуправління. Понад десять тисяч карбованців штрафів виплатили трестові постачальники в третьому кварталі!

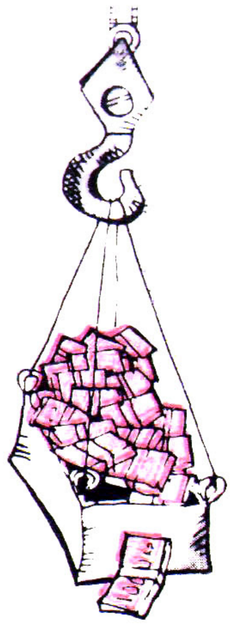

Чекаємо нових грошових надходжень і з Чаплинського гранітного кар'єру на Дніпропетровщині, і з Самбірського на Львівщині, і з Капустинського кар'єроуправління на Кіровоградщині. І тоді вже — розгорнемо будівництво! Гроші — матеріал, звісно, дорогуватий, але республіканське виробниче об'єднання «Дніпронерудпром», якому підлягають усі названі кар'єри та управління, видно по всьому, — багата організація, коли дозволяє своїм підлеглим так легко розкидатися *державними коштами!*

В. ФЕДІН,
юрист управління виробничо-технологічної комплектації тресту «Черкасхімбуд».

Нарешті і наше місто оголошене заповідником. Правда, поки що не все, а окремі його вулиці: ім. Р. Люксембург, ім. Шевченка, Червоноармійська, Комунальна...

Пересувна механізована колона № 47 і її начальник тов. Тарнопольський подбали, щоб на них іще три роки тому попрокопували заповідні канави.

Керівники консервного і спиртового заводів постійно дбають, щоб ці канави заповнювалися нечистотами.

А міськвиконком, у свою чергу, подбав, щоб вулиці перегородили шлагбаумами.

Як бачиш, Перче, усі про своє місто дбають, оті заповідні куточки охороняють.

Приїжджай, Перче, помилуєшся і ти!

Ф. ЛЮБАРСЬКИЙ.
м. Бар
Вінницької області.

Як ти думаєш, до чого можна пристосувати візки, якими на механізованих фермах підвозять молочні бідони? Не знаєш. Тоді спитай керівників пересувної механізованої колони № 1 тресту «Сільспецмонтажбуд». Вони механізували нашу ферму і з восьми візочків не дали жодного. Кудись вони ці візочки пристосували. Не може бути, щоб розумні й відповідальні люди їх просто кудись закинули.

Тож спитай їх, Перче, будь ласка. І нам заодно повідом. Щоб ми, тягаючи повні бідони, не сушили собі над цим голови.

В. ГЛОБА,
дояр колгоспу ім. Кірова,
депутат Верховної Ради СРСР.
Переяслав-Хмельницький район Київської області.

Кажуть, що прислів'я «не плюй у криницю, бо доведеться води напиться» вперше сказав той, хто сам у криницю плював. Що нібито цей чоловік зачах від спраги і віддав богу душу. А прислів'я живе й досі, застерігаючи інших від подібної долі.

Тому тепер у криниці ніхто не плює. Не забруднює їх всілякими відходами. Бо криниці... на власних подвір'ях. Тепер знаходяться такі, що плюють у річки...

Ще з шкільної географії людина знає, що ріки — це артерії землі. Артерії живлять землю, земля годує людей. А люди...

Кидають в артерії здохлих котів, свої поношені черевики, спускають у них різні нечистоти, від яких артерії живлення стають артеріями *отруєння*.

Якби, припустімо, директорові Березівської заготконтори, що на Одещині, О. І. Кормильцеву сказали, що в його артеріях плавають якісь сторонні речовини, він підняв би лемент на весь світ.

— Рятуйте! Що хочете беріть, тільки очистьте кров у моїх судинах...

А в судину землі — річку Тилигул щоденно потрапляють з його бойні і свинячі ратиці, і коров'ячі роги. І Олександр Іванович мовчить.

Директор Березівського побуткомбінату Н. І. Молчанюк не бачить і не чує, як у життєдайну земляну артерію щомісячно пливе близько двохсот кубометрів мильної піни і всього, що може пливти з лазні.

Це в одному місті, в одну артерію. З погляду оптиміста, для «організму» землі це ще не загроза. Така собі локальна інфекція.

Стеблівською бавовняно-прядильною ткацькою фабрикою, що на Черкащині, також керують оптимісти. Вони випускають уже в іншу артерію землі — Рось барвникові відходи. Тече в Росі не вода, а чорнило. Отак сиди на березі, вмочай перо у річку й пиши. Хоч панегірик на честь директора фабрики М. М. Бондаренка, хоч некролог по всьому живому в Росі.

М. М. Бондаренко та інші оптимісти з Стеблівської фабрики могли б сказати, що Рось — це ще не всі артерії землі. І на Росі світ клином не зійшовся. Поза Россю ще існує ого-го скільки рік.

Правда, якби комусь із тих оптимістів лікар сказав, припустімо, таке:

— Нічого страшного, як ви й помрете. На землі ого-го скільки людей. На вас світ клином не зійшовся.

Мабуть, оптимісти закалатали б в усі дзвони совісті і забили б в усі громадянські бубни. Бо життя, як-не-як, усе ж таки своє.

Борщівський цукровий завод на Тернопільщині випускає промислові відходи у річку Нічлаву. На березі річки Циганки колгосп «Дружба» цього ж району спорудив гноєсховище і час від часу «піддобрює» рибу органічними добривами. Підгаєцька бойня на Бережанщині забруднює відходами річку Коропець. Спиртозавод, що в селі Довжок Кам'янець-Подільського району на Хмельниччині, запаскудив відходами річку Кармалитку. Теофіпольський спиртозавод—річку Полкву. У селі Дідівщина на Київщині місцевий колгосп підтруює річку Ірпінь аміачною водою...

Шукати винного в тому, що на території Пологівського району Запорізької області майже загинула славнозвісна річка Конка, — все одно, що шукати минулорічного снігу. Проте і сьогодні видно, що до її загибелі в основному доклали рук меліоратори. Замість того, щоб прочистити старе русло, вони викопали нове. А воно як електрична лампочка не замінить сонця, вентилятор — вітру, так меліоративна канава не замінить ріки. Ніхто їх тоді не зупинив, ніхто не подумав, що буде далі. І ось: замість мальовничої повноводної Конки — майже безводний рівчак. Скидається чи то на протитанковий рів, чи то на слід рила велетенської свині. У цьому рові росте чортополох, блекота і ще якесь пекельне зілля. Це представники Конко-флори. А представниця Конко-фауни — остання жаба — врізала дуба рівно півроку тому. Від інфаркту. Коли вискочила із забрудненого міськими підприємствами рову і глянула на те середовище, в якому жила.

Тепер, коли мова заходить про врятування річки Конки, всі безпорадно розводять руками: «Не в наших силах!»

Руйнувати, нівечити природу — в силах кожного. Для того, щоб розорати до самої води берег, ніхто офіційного дозволу не чекає. Для того, щоб вирубати понад річкою геть чисто всі дерева або випустити в неї нечистоти — теж дозволу не просять. А щоб дерево на березі річки посадити або ж береги впорядкувати, або й саме русло почистити, — тут вже потрібно організатора зверху, підштовхувача. Власної ініціативи і власного розуму, як правило, не вистачає.

Малі річки — це наше спільне багатство. Чого вони потребують сьогодні? Їм потрібна наша любов, наша турбота.

І треба, мабуть, добре брати за петельки тих діячів, котрі не хочуть зрозуміти цієї простої істини.

Сьогодні ж брати!

Є. ДУДАР,
спец. кор. Перця.

ДУМКИ ВГОЛОС

● *Вважати, що існують безвихідні становища, дуже зручно. Не треба шукати виходу.*

● *— Тут не може бути двох думок! — сказав директор, розуміючи під словом «тут» свій кабінет.*

● *Якщо глупота захоче подякувати за похвалу, вона і це зробить по-дурному.*

В. ВОРОНЦОВ.

● *У подружжя спільною була лише житлова площа. Спільної ж мови так і не знайшли.*

● *Продавець був атеїстом — безбожно обважував покупців.*

● *Ніщо так благотворно не впливає на апетит, як почуття голоду.*

Ю. ГЕКЕЛЬМАН.

● *Обганяючи час, обережніше на поворотах.*

● *Увійшов у довір'я з чорного ходу.*

● *Йшов у ногу з життям, доки не дійшов до ручки.*

● *Плагіатор задовольняв жагу слави з літературних джерел.*

В. ЛОСЬ.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Директорові Котовського відгодівельного пункту при місцевому цукрозаводі Овчаренку В. Я. позаріз потрібен був чоловік на посаду бригадира по відгодівлі. Помітив він якось Дембовського О. О. і сказав собі: у цієї людини не баняк, а голова на плечах. І тут же призначив його бригадиром.

Таке довір'я зворушило Дембовського, і він одразу ж відзначив його своїм винаходом. Узяв та й приладнав до балансу ваг магніт. І тепер, коли зважував бичків, приймаючи їх від колгоспників, виходило, що кожен бичок ставав легшим на цілих 15 кілограмів.

Про цю інтригуючу історію розповідалося у фейлетоні «Свої люди, або ягоди одного поля» («Перець» № 12).

А чим вона закінчилася, редакції повідомив начальник «Укрголовцукру» тов. Булда: рішенням народного суду Дембовського О. О. засуджено до двох років позбавлення волі. За грубі порушення правил прийому худоби старшого зоотехніка відгодівельного пункту Полянецького В. К. з роботи знято. За відсутність належного контролю директорові Овчаренку В. Я. та ветлікареві Каланді Н. І. оголошено догану.

МАЛЮНОК-ЗАГАДКА

Мал. В. ГОРБАЧОВА

Відгадайте: хто з них ще не їздив у відрядження на південь?

Пайок для метра

— Сашуню!

Алла Лазарівна заклопотано нишпорила очима по всіх закутках.

— І куди він тільки подівся?

Вона зазирнула в сусідню кімнату, глянула за портьєри, про всяк випадок пошукала під столами і навіть в одежній шафі.

— Немає. Знову сховався, шибеник... Сашуню, де ти? Виходь, не бійся, це не так страшно, як тобі здається...

Сашуня у цей час сидів, зіщулившись, на горищі і з усіх сил затуляв долонями вуха, щоб не чути єлейного голосу Алли Лазарівни. Проте інтуїція підказувала йому, що від долі не сховаєшся. І коли у прочинених дверях з'явилася модна зачіска Алли Лазарівни і почулося: «Ну що ти, дурненький!» — він тяжко зітхнув і покірливо рушив униз, на ходу обсмикуючи на собі фрак та поправляючи краватку.

На кухні Сашуня — офіційно Олександр Миколайович Жиленко — відкрив холодильник і став натоптувати місткі сумки пакетами з язиками, палтусом, сьомгою, осетриною, банками з ікрою, розчинною кавою та консервами...

Алла Лазарівна вправно підхопила сумки і подалася до виходу, весело кинувши на прощання:

— Щось у тебе затягнувся період акліматизації! Час уже увійти в робочу колію, а то й посади можна позбутися!

І молодий спеціаліст, завідуючий виробництвом київського ресторану «Алмаз» Олександр Жиленко увійшов у робочу колію...

Якби за кілька місяців хтось із його колишніх однокашників-студентів подивився на впевненого в собі молодика, то навряд чи пізнав би у ньому того нерішучого хлопця з комсомольським значком на піджаку, який, почавши працювати в «Алмазі», ховався — не вигадка фейлетоністів, а факт! — на горищі від вимагань свого метра — директора ресторану Алли Лазарівни Могилюк.

Тепер він уже звично виконував свій повсякденний обов'язок: готував пайки і для Алли Лазарівни, і для ще більшого метра — директора об'єднання ресторанів «Кавказ» Віталія Петровича Слободянюка, якому підпорядкований «Алмаз». Тепер Олександр Жиленко не забував і себе: привласнював продукти і гроші, з необлікованого м'яса виготовляв за допомогою кухаря Козирева тисячі лівих біляшів, пускав їх у продаж і клав виручку до власної кишені. Цілком природно, він навчився не звертати уваги на те, як крадуть інші.

Ми почали з завідуючого виробництвом «Алмаза» не тому, що Жиленко є центральною фігурою нашої розповіді. Ні. Він у даному випадку швидше продукт системи хабарництва, розкрадання державної власності, кричущих зловживань і службових фальсифікацій, створеної керівництвом об'єднання ресторанів «Кавказ», — системи, логічним породженням якої є повний моральний розклад і деградація особистості.

У директора об'єднання Слободянюка, директора ресторану «Алмаз» Могилюк, адміністраторів Бондаренко і Абрамчук усе було підпорядковано єдиній меті — наживі. Їхній девіз: кожний — у кожного, і побільше! Слободянюк вимагав і брав у Могилюк, у завідуючої кафе «Либідь» Єфимчук, у завідуючих виробництвом Швеця, Кононенко, Жиленка, у інших підлеглих... Брав грішми, продуктами, речами. Тільки за те, що Слободянюк не зробив компрометуючого запису в трудовій книжці, офіціант Куп'янський презентував директорові золотий годинник.

Могилюк дерла зі своїх адміністраторів Бондаренко, Абрамчук, з буфетниць Луценко, Марченко, Кваші, Калашникової, Григор'євої. Буфетниці розтягали продукти й напої. Адміністратори обскубували кожну офіціантку. Кухарі теж не стояли осторонь здирницького шабашу. А за все це разом розплачувалися відвідувачі ресторанів і кафе. Клієнтів нахабно обраховували. Їм недоливали і недовкладали. Їм підсовували дешеві напої замість дорогих. Замість шести порцій їх пригощали трьома, замість чотирьох — двома... Тут була своя арифметика, за допомогою якої грами та міліграми перетворювалися на сотні й тисячі карбованців.

Ця арифметика збила б із пантелику будь-якого математичного ерудита. Оскільки в ній, на відміну од суворих і незмінних правил звичайної арифметики, усе дозволено: ділити там, де не ділиться, додавати там, де треба віднімати, і множити, де і як тільки заманеться. Залежно від апетитів.

Апетити ж були чималі. І не лише у захребетників з «Кавказу», а й з інших ресторанів «Київресторантресту». В «Жокеї», «Куренях», «Метро», «Проліску», «Славутичі», «Дніпровському» та інших у тридцяти семи випадках офіціанти ошукали клієнтів на суми від 2 до 17 карбованців. Причому на момент перевірки у більшості з них виявився надлишок грошей — від 45 до 72 карбованців. А чом же йому й не виявитися, якщо, наприклад, за скромну вечерю у ресторані «Дубки» з нас у присутності адміністратора намагалися взяти зайвих сімнадцять карбованців. А в кафе «Ластівка» за дещицю сухого вина — десять.

Ну, а коли йдеться про щось серйозніше, ніж скромна вечеря, — приміром, про банкет, то тут уже обслуговуючий персонал проявляє максимум вигадливості, щоб злупити з замовника якнайбільше. У кафе «Чебуречна» від ресторану «Славутич» адміністратор Радченко категорично зажадала півсотні лише за те, що погодилась обслужити весілля. А потім ще й обрахувала молодят на 89 карбованців.

Результатом усе тих же арифметичних вправ є і лишок продуктів, котрі потрапляють до сумок і сіточок кухарів, кондитерів та офіціантів. Сімдесят п'ять працівників ресторанів зупинила при виході після зміни міліція. І в усіх без винятку було знайдено м'ясо, кури, масло, яйця, різні напої...

Чому ж у системі «Київресторантресту», який, між іншим, офіційно іменується Київським трестом показових ресторанів, діються такі не показові речі? Притому діються не перший рік (досить пригадати фейлетон «Своя ікра», надрукований у «Перці» ще в 1971 р.).

Відповісти можна коротко: тому, що тут процвітають безпринципність і безвідповідальність при доборі кадрів. Власне, про яку взагалі роботу з кадрами може йти мова, якщо у тому ж об'єднанні ресторанів «Кавказ» на посаді старшого інспектора по кадрах сиділа хабарниця Ремеслова! Визначальним в усій її «кадровій» діяльності були гроші. Вона брала за все. Приміром, якийсь Судомора побажав стати офіціантом — і будь ласка: за 300 карбованців Ремеслова негайно влаштувала його спочатку в «Алмазі», а потім у «Казі». Заплатила за посаду офіціантка Мазур. Фіктивні дублікати трудових книжок коштували півсотні. Якщо ж накидали ще, вона охоче забувала внести у трудові книжки записи про судимості, як це було з адміністратором Бондаренко та офіціантом Іваницьким. Ремесловій нічого не варто було фіктивно оформити людину на роботу в об'єднанні, хоча всі обов'язки тієї людини полягали в тому, щоб двічі на місяць одержувати зарплату.

Звідкіля ж вони узялися — оті безпринципність та безвідповідальність?

Знову ж таки відповісти нескладно: їх породила повна безконтрольність — усе та ж безконтрольність, про яку вже не раз говорилося. І з боку управління громадського харчування, і з боку Міністерства торгівлі. І дивно, що такі поважні установи самі чомусь ніяк не дійдуть простого висновку: контроль — і не тільки за збереженням матеріальних цінностей, але й морального клімату в колективах, — їхній прямий і безпосередній обов'язок.

Тому й виходить, що діяльність показових ресторанів нерідко завершується показовими процесами. До чого можуть дійти лицарі наживи — якщо їх вчасно не зупинити, — видно на прикладі хапуг із ресторану «Столичний», які під керівництвом завідуючої виробництвом Йолкіної крали у величезних розмірах. У злочинців вилучено близько 200 тисяч карбованців готівкою, майна — на 100 тисяч карбованців. Самій Йолкіній довелося витрусити з калитки 70 тисяч, не рахуючи кілограма золота і ювелірних виробів з нього.

...А ми з вами, шановні товариші, приходячи у фірмові кафе та показові ресторани, тільки головами крутимо, вражаючись, до чого ж дивні нам підсовують страви. Овочеві салати без овочів, ікра без ікри (замість неї на блюдечці сумно синіє половинка курячого яйця), осетрина без осетрини (а натомість у тарілочці густо буяє петрушка), м'ясні страви без м'яса і масла, вареники з грибами без грибів, кава, у якій навіть людина з винятковим нюхом не вловить аромату кави... А опісля за ці жалюгідні антикулінарні витвори з нас іще й злуплять удвічі, а то й утричі більше проти вказаних у меню цін. Ми й не підозріваємо, що все оте не з'їдене, але оплачене нашими трудовими карбованцями продовольство іде на пайки, якими преміюють себе заповзяті директори, метрдотелі, адміністратори, кухарі, офіціанти.

Ресторанне здирництво та хабарництво, мов чиряк на тілі, псує моральне здоров'я нашого чудового міста, яке бореться за звання зразкового. Отож, щоб позбутися цих мерзенних явищ, треба вчинити так, як чинять хірурги з такою болячкою, як чиряки...

Ю. ПРОКОПЕНКО,
В. ЧЕПІГА.

Мал. В. ГОРБАЧОВА

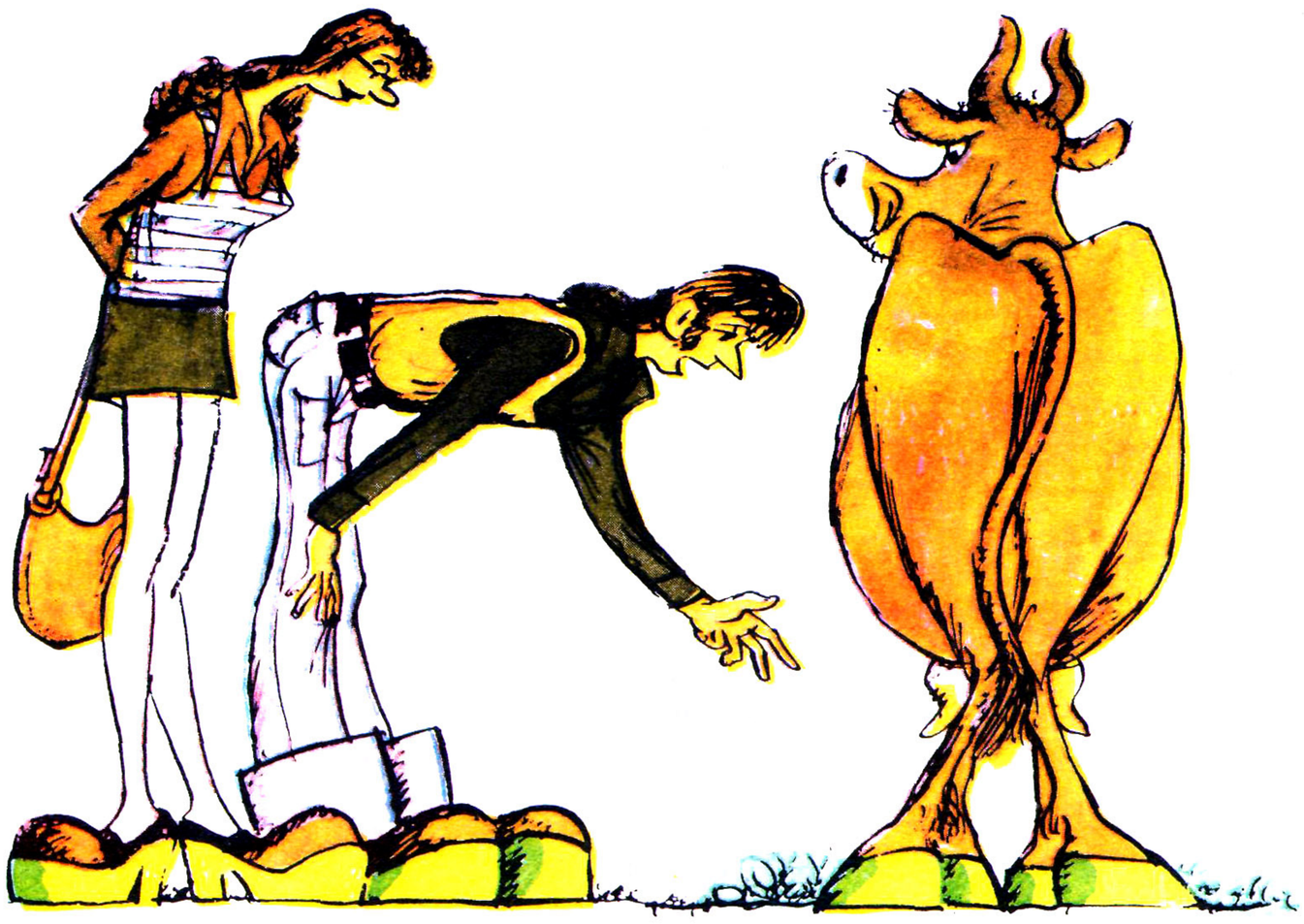

— Глянь, які у неї платформи!

ЧУДОДІЙНІ ЛІКИ

Бувальщина

Люди з півночі і півдня,
Заходу і сходу
Мчать до «лікаря-знавця»
По цілющу воду.

Зранку в «лікаря-знавця»
Люду повна хата.
З хати чути пацієнтку —
Надто вже горлата:

— Куди лізете без черги?
Що за хулігани?!
Через вас іще й мені
Ліків тих не стане!

Тільки «лікар» те почув:
— Слухайте! — гукає, —
Не хвилюйтесь! Ліків я
Цілу бочку маю.

Ось півлітра — від холери,
А оця — від грипу.
Ця — як в горлі зашкребе —
Від кашлю та хрипу.

Наливав він склянки-банки
І «від серця», й лихоманки,
Запевняв, що тим відваром
Знищить всі хвороби,
Навіть може повбивати
Всякі там мікроби.

Здивувалася бабуся:
— Що це за мікроба?
То, либонь, якась нова
З'явилась хвороба.

То давайте й від мікроби,
Мо', колись придасться,
А то дуже вже далеко
До вас добиратьcя.

...Раптом «лікар» наш поблід,
Зве на поміч жінку:
— Ой, скрутив радикуліт!
Ой, шпига в печінку!..

Жінка — з хати. Чийсь «Москвич»
Хутко зупинила,
Обіцяє могорич:
— Невідкладне діло!

До лікарні подались...
Зажурились люди:
— От біда... Хто ж нас тепер
Лікувати буде?

Надія ПАНЬКОВА,
робітниця.

м. Київ.

ЖМУТОК КОЛЮЧОК

● *Цей за словом у кишеню не полізе: полінується.*

● *У поганих руках і жень-шень може стати коренем зла!*

● *Якщо в тебе неприємності— поділися з другом!*

● *Треба оцінювати кожний свій вчинок. Але не занадто дорого.*

● *Вважав, що бере нові рубежі, а це були тільки перепони.*

● *Його можна було виховувати нескінченно довго, не боячись перевиховати.*

Геннадій КОСТОВЕЦЬКИЙ.
Олег ПОПОВ.

КЛУБ губителів природи

МУДРА ПОРАДА

Відбулося чергове засідання клубу губителів природи. Під бурхливі оплески присутніх головуючий повідомив, що до правління надійшло два документи, які заслуговують на увагу. З дозволу присутніх він зачитав:

«В садах рясно зацвіли черешні, груші, сливи, привабивши до себе бджіл на перший весняний узяток. Однак саме ці дерева треба тепер обприскати хімікатами проти квіткоїда, листокрутки, борошнистої роси, парші...

С. ОВСАК,
начальник Іршавської районної станції захисту рослин». (Газета «Нове життя» від 17. IV. 1975 р.).

«Не знаємо, чи загинули шкідники в садах, але завдяки пораді начальника Іршавської станції захисту рослин Закарпатської області С. Овсака любителі-бджолярі позбулися сотень тисяч бджілок, які загинули від суміші хлорофосу, хлорокису міді та розчину колоїдної сірки...»

(З листа до редакції.)

— На жаль,— вів далі головуючий,— наш шановний кандидат у члени клубу не зміг прибути на засідання персонально. Але документи свідчать, що він не рядовий губитель природи, а губитель з оригінальною вигадкою, з творчим підходом. Його мудра порада вимагає поетичного оформлення нашого рішення:

Коли завдав бджільництву шкоди,
То резолюція така:
У клуб губителів природи
Прийняти тов. С. Овсака!

З чим і вітаємо!

Мал. В. ШИРЯЄВА

— Так і напишемо: на заводському електроустаткуванні наш директор гріє руки!

Поет-романтик назвав би його містом серед піщаних дюн. Це янби він до Комсомольська прибув пароплавом чи ракетою. Якби ж він опустився сюди вертольотом, то дав би місту абсолютно протилежне визначення — зелений оазис.

У нас же, гумористів, склалося враження, що це симпатичне місто перевезене сюди, скажімо, десь із київської Русанівки чи Березняків. Багатоповерхові житлові будинки, чудовий готель, ресторан «Славутич», і все це на березі Дніпра. А навколо будинків — сріблясті стрічки асфальтових вулиць, упорядковані тротуари і всюди зелень, зелень, зелень. Ну, і, звичайно, молодь та зовсім юне покоління — школярі й дошкільнята. Воно й не дивно: Комсомольськ-на-Дніпрі — місто молоде. Точніше юне. Йому всього лише 14 літ.

Виникло це місто з-під землі. В буквальному розумінні цього слова. Бо саме там, де ще зовсім недавно рибалки-любителі

З олівцем по Комсомольську

ловили карасів і щук, була виявлена залізна руда. Тепер тут стоїть це нове і таке гарне місто. З новими магазинами, новими гуртожитками, новими бібліотеками, новим Будинком побуту, новою книгарнею, новими...

Одне слово, тут усе нове. А втім... подекуди сюди перетягли старі звички. Скажімо, на нових будинках, парканах залишають автографи: «Вася + Ася = любов». Воно зрозуміло: місто юне, мешканці у ньому молоді, отож без любові тут не обійтись. Але при чому ж паркани? Або таке. У декого з молодих мешканців міста сили — по саме, як говориться, нікуди. Куди подіти ту силу? Особливо в години дозвілля. Були б у Комсомольську спортивні зали, майданчики стадіон — можна було б кудись її докласти. А так?! Доводиться то на металевих парканах «вузлики на згадку» зав'язувати, то скляну стінку в автобусному павільйоні вичавити. Навіть дошку оголошень по використанню трудових резервів — і ту на розі вулиці Молодіжної збили з ніг. А дошка ж фундаментальна була!

Стара звичка (теж, очевидно, завезена з інших міст) — ліпити оголошення й об'яви на стовпах і деревах. Особливо їх густо на автопавільйоні на зупинці «Центр». Новий скляний павільйон так обліплений старими й новими оголошеннями, що важко сказати чи він скляний, чи паперовий.

Зате де вже добре видно скло і де немає жодного повідомлення — так це у сатиричному вікні «Фільтр», що пустує біля нового відділення міліції. Дивишся на це вікно і думаєш: «Рама нова, а стиль старий».

Таких порожніх рам-стендів у Комсомольську чимало. А все чому? Знову ж стара звичка: нові стенди роблять, а за старою звичкою забувають у них вставити чи то афішу, чи газету, чи журнал.

Асфальт біля гуртожитку № 5 промбази «Мінспецбуду» в одному місці нагадує стоянку періоду неоліту: тут головешки, брухт, обпалене каміння, тріски. Можливо, у цьому місці колись шашлики смажили, а можливо, варили асфальт, а от прибрати усе це — забули.

Забули прибрати і свою нову територію від старих блоків, шин, бочок, коліс, труб, толю, бляхи, арматури й іншої всячини господарі дільниці № 4 «Трансгідромеханізація» спецуправління № 477 від Міністерства транспортного будівництва «Головморрічбуду».

А весь отой мотлох, зрозуміло, аж ніяк не вписується в пейзаж на фоні річкового вокзалу. Сюди б добре вписався, приміром, пасажирський автобус. А поки що... Поки що пасажирам доводиться до міста тюпати пішки.

Вважатимемо нашу розповідь про Комсомольськ-на-Дніпрі неповною, якщо бодай словом не згадаємо Дніпровський гірничо-збагачувальний комбінат. Ну, не весь, а хоча б його новий силовий цех. Ще 12 грудня 1974 року з Полтави нам повідомили, що тут «виробничі умови будуть поліпшені після введення в дію пункту механізації очистки вагонів, будівництво якого закінчує трест «Кременчукрудбуд» у грудні ц. р.».

Закінчує, але й досі не закінчив. А «вогненна точка» у вигляді реактивного двигуна гуде і чистить вагони під концентрат руди з такою силою, що навколо не тільки дерева стають сіро-буро-малиновими, але й люди.

Отож і виходить, що цех новий, а порядки, вибачте, старі.

З олівцем мандрували, записували і малювали О. ЧОРНОГУЗ та А. АРУТЮНЯНЦ.

Полтавська область.

Дали перцю!

Якщо продукти недбало зберігати, вони, природна річ, псуються. А купувати попсоване, як відомо, бажаючих немає. Та не такої думки була завідуюча магазином у селі Нові Озеряни на Житомирщині Карась Н. О. Вона силоміць нав'язувала покупцям зіпсовані продукти. Коли ж люди пробували протестувати, нічого у них не виходило. Карась випускала такі словесні «черги», що покупці кулею вилітали з продмагу. Однак скарг ставало все більше, і завмаг покликала на допомогу свого чоловіка. Удвох вони швидко виставляли усіх незадоволених.

Довелось односельчанам написати про це Перцеві.

Голова Коростишівського комітету народного контролю тов. Шуминський повідомив редакцію, що за продаж зіпсованих продуктів, грубе ставлення до покупців та незаконне залучення до роботи свого чоловіка Карась Н. О. з роботи знято.

Мал. Й. КОГАНА

— Не хазяйновитий ти, Петре, чоловік. Давно тобі казала, щоб ямку на дорозі поглибив, бо вже й машина не гуцикає, і бурячки не падають...

Перчанські консультації

«Побував я цього літа, Перче, на Житомирщині. А літо було, сам знаєш, жарке. Отож захотілося мені якось втамувати спрагу пляшечкою ситра. Відкоркував пляшку, аж зирк — у ній сміття плаває... І пахне чомусь зовсім не ситром, а... гасом. Довелося вилити геть цей підозрілий напій, який постачає споживачам Баранівський харчокомбінат...

М. ГУК».

— І даремно. Треба було спочатку проконсультуватися з місцевими жителями. Дехто з них, кажуть, уже давно застосовує баранівське ситро, як чудове пальне для примусів і керогазів!

* * *

«Ще в грудні 1974 року відправили ми на ремонт в Олександрійське райоб'єднання «Сільгосптехніка» трактор ДТ-74. Одержали ми його звідти аж 16 квітня 1975 року. На тринадцятий день роботи трактор вийшов з ладу: потекло з двигуна масло. Після довгих переговорів з Кіровоградським ремзаводом, на якому цей двигун ремонтували, нам його замінили на інший. У цьому двигуні виявилася вже інша цікава особливість: паливний насос не подає пального. І знову почалися переговори. Посилаємо на завод телеграми, чекаємо відповіді, а трактор стоїть.

Ф. ГРИЩУК,
бригадир тракторної бригади
колгоспу імені Дзержинського
Знам'янського району на Кіровоградщині».

— Почекайте ще трохи. Може бути, що кіровоградці уже давно відправили вам новий двигун, але заводський автомобіль, на якому його везли, по дорозі зламався. Масло, скажімо, потекло чи паливний насос відмовив... Усяке може з машиною трапитися, особливо якщо вона — недавно з ремонту!

Хроніка новин

СЕРВІС ДЛЯ ВСІХ

У залах Макарівського вокзалу встановлено автоматичні камери схову нової конструкції. Для пасажирів, котрі забули цифровий код, на дверцятах припасовано ланцюжок. Досить смикнути за нього — і камера автоматично відкриється.

СПІТЬ СПОКІЙНО

Наручний годинник з будильником почав випускати Пружанський годинниковий завод. Варто у визначений час піднести його до вуха, як пролунає дзвінок, сповіщаючи, що час уже прокидатися.

ТАЄМНИЦІ ДВОРУ

Так назвав книгу своїх спогадів двірник Микола Колобенко.

УСЕ ДЛЯ ЖІНОК

Нову господарську сумку випустила галантерейна фабрика № 15. У ній можна помістити майже 30 кілограмів картоплі, і при цьому залишиться місце ще й для інших продуктів.

Черговий хронікер
В. ГАЛЮК.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

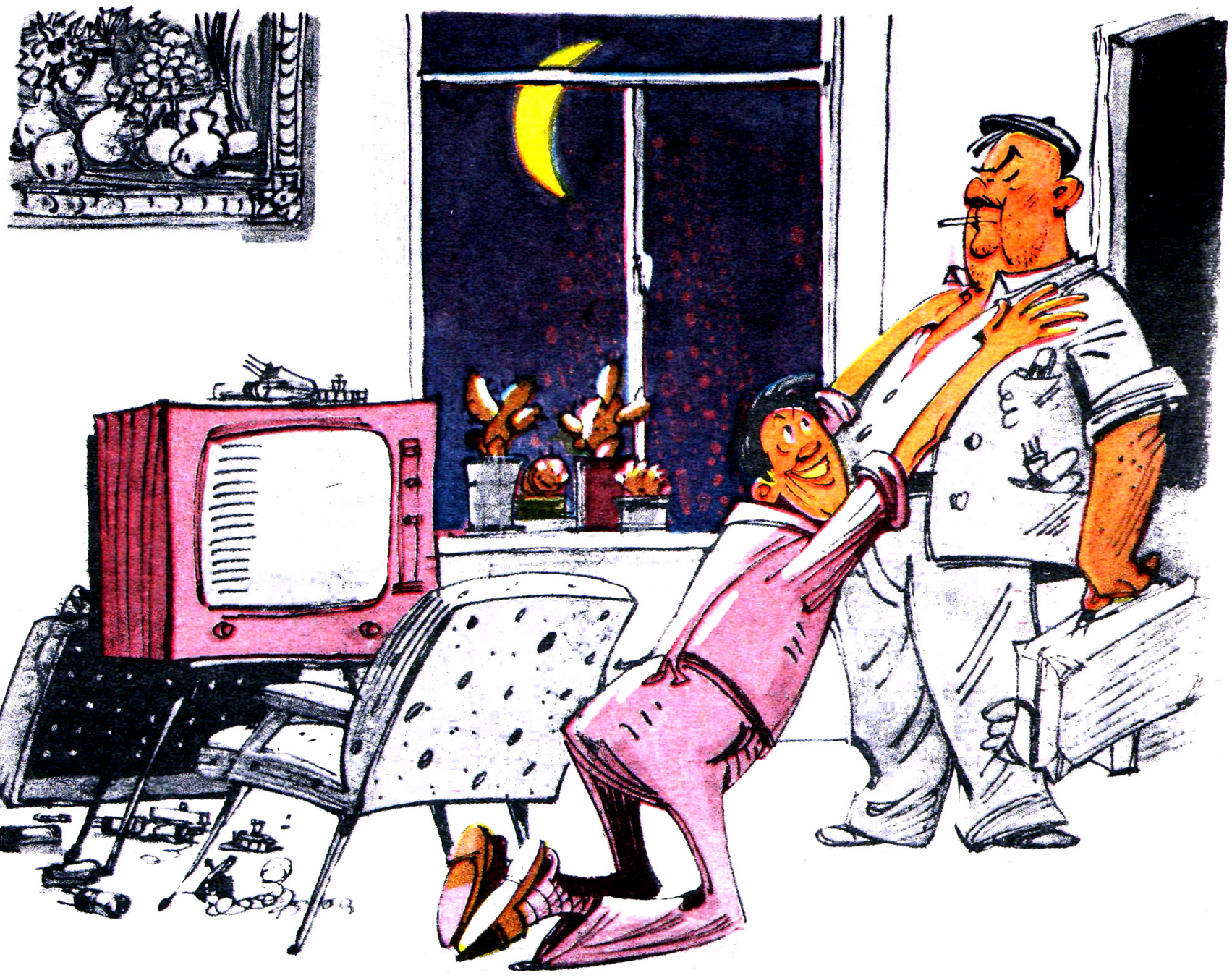

Телемайстра діждався!

ІДЕАЛЬНЕ МІСЦЕ

ГУМОРЕСКА

В електричці мені детально пояснили, як дістатися до левиного господарства. У прохідній Валерія не було. Я знайшов його в маленькій затишній сторожці. Він сидів у кріслі в самих шкарпетках і пив чай.

Ми обнялися.

— Погано стережеш! Я міг запросто вкрасти лева — ніхто б і не помітив.

— Як ти мене знайшов?

— В інституті оголошено розшук... Слухай, ти що, здурів? Ну, влаштувався під час канікул підробити — це зрозуміло. Але вже три місяці занять — а ти, як у воду впав...

Валерій налив мені склянку чаю, підсунув бублики і відповів:

— Я тут залишуся назавжди.

— Ні, ти явно не сповна розуму! Здичавів у лісовій глушині. А навчання? Рік до закінчення інституту!.. А наша ідея літаючих велосипедів? Лишився останній ривок, треба дотиснути, добити, довести... Ми ж мріяли з тобою першими полетіти!..

— Ти правий: у лісі й справді тихо і глухо. Я тут багато думав. Підручники, заліки, екзамени... Проекти, дисертації, захисти... Тільки те й роби, що переконуй, захищай, доводь... І це життя? Ні, хай уже літають інші. А мені й тут добре. Спокійно. Я задоволений, мною задоволені... Якби тільки напарника, змінника знайти, а то і вдень, і вночі сторожувати доводиться.

— Певна річ! Хто, крім тебе, на таку роботу спокуситься!

— А чим погана робота? Вісімдесят карбованців на місяць та плюс двадцять процентів за небезпеку, хоч ніякої небезпеки нема. Гроші сповна лишаються в кишені — ні на їжу, ні на шмотки витрачатися не треба; спецодяг видають двічі на рік, харчі безплатні — із левового раціону. А їх, знаєш, як годують? М'ясо, жири, вітаміни!.. І ще: пенсія на п'ять років раніше, знову ж таки за шкідливість. А головне — спокій, тиша, ні за що не відповідаєш.

— А якщо леви втечуть?

— Ха! Та їх звідси дрючком не виженеш.

— Чому?.. І взагалі, що це за контора? Зоопарк — не зоопарк...

— Розплідник. Читав, як під Туапсе мавп на волю випустили, щоб у лісі жили й розмножувалися? Ось так і у нас вирішили левів розводити. Привезли десяток найпородистіших, потримали тут місяць, щоб до людей звикли, і випустили на волю. І що ти думаєш? Наступного дня усі десять назад повернулися.

— Чому?

— Смак до спокійного життя вловили. На біса півдня ганятися лісом за якимось зайчиськом, коли тут їх двічі на день телятинкою пригощають. Там, у лісі, життя просто неба, дощ, сніг, град... А то ще браконьєр, дивись, пальне. А тут — окремі стійла, парове опалення і ніяких турбот, ніякої небезпеки.

— А вони не мерзнуть тут?

— Що ти? Їм тут спеціальні хутряні тілогрійки пошили, ось такі.

Валерій був одягнений у кожушок-безрукавку, застебнуту на спині.

— Ну, а далі що? — запитав я.

— А нічого. Уже рік ось так живуть. Ще разок пробували їх вигнати в ліс і назад не пустити, так вони вісім діб під воротьми скавчали. Шкода їх стало, та й гроші, знаєш, які заплачені!.. Пустили назад — от відтоді я при них і знаходжусь.

— А вони не сумують за своєю батьківщиною, за джунглями?

— Та в них уже нічого левиного не залишилося. Гладкі, як свині. Лінивi, як бабаки. Не бігають, не полюють, не б'ються. Навіть дітей не родять. Ліньки! Та й навіщо їм про нащадків дбати — смертності ж немає. Якщо хтось із них і схоче здохнути — ми його все одно новокаїном у довгожителі витягнемо!

У цю мить двері сторожки відчинилися, і увійшов величезний лев.

Він широко позіхнув, показавши страшні ікла. Я здригнувся.

— Не бійся,— заспокоїв мене Валерій.

— Ну, все ж таки — цар звірів.

— Який там цар! У ньому вже й краплини гордості не лишилося.

Валерій, узяв з підлоги черевика і запустив у лева. Той вереснув, пі дібгав хвоста і втік.

— Бачив? Ось тобі й уся небезпека, ось тобі й уся відповідальність А ти кажеш — інститут, польоти мрії... Та коли хочеш знати, моя робота і є голуба мрія цивілізовано людини. Ось тільки б змінника знайти...

Я помовчав, подумав і спитав:

— А змінникові теж одяг видадуть?

— Авжеж. Літній і зимовий.

— І пенсія раніше?

— На п'ять років.

— І ніякої відповідальності?

— Ніякої!

І Валерій повів мене у відділ кадрів.

Олександр КАНЕВСЬКИЙ.

м. Київ.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

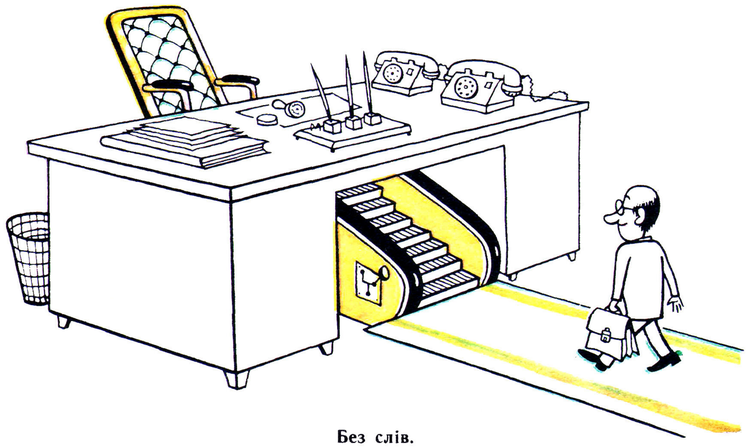

Без слів.

Дали перцю!

Якось до колгоспу ім. Суворова (Чернігівщина) завітала самодіяльна будівельна бригада. Здалеку приїхала. Аж із Закарпаття. Як тільки про це дізнався голова колгоспу Д. М. Козин, наказав будівельників-аматорів привести до себе в кабінет.

— От що, — категорично мовив він. — Вам, звичайно, гроші потрібні. А нам пожежне депо збудувати треба.

Шабашники з радістю погодились і того ж дня взялися за роботу. Кільна днів на колгоспному дворі чутно було, як співають пилки, як гупають сокири. А потім будівельники зажадали авансу.

Недовго думаючи, а можливо, й зовсім не думаючи, Дмитро Матвійович наказав видати аванс у сумі... три тисячі карбованців. А до того ще й продуктів і зерна на 867 карбованців — між іншим, безплатно.

Радості шабашників не було меж. Вони там зраділи, що тут же покинули роботу і гайнули додому.

Обурені колгоспники написали про це Перцеві.

А Перець звернувся до прокурора Талалаївського району тов. Вялого, який повідомив, що вказані фанти повністю відповідають дійсності. За незаконну виплату шабашникам грошей та безплатну видачу продуктів і зерна Козина з посади голови колгоспу звільнено. Матеріали слідства передаються до суду для притягнення керівників колгоспу до відповідальності. Одержать своє і шабашники.

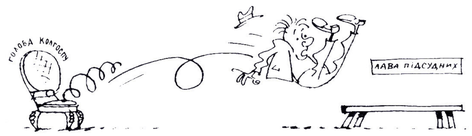

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

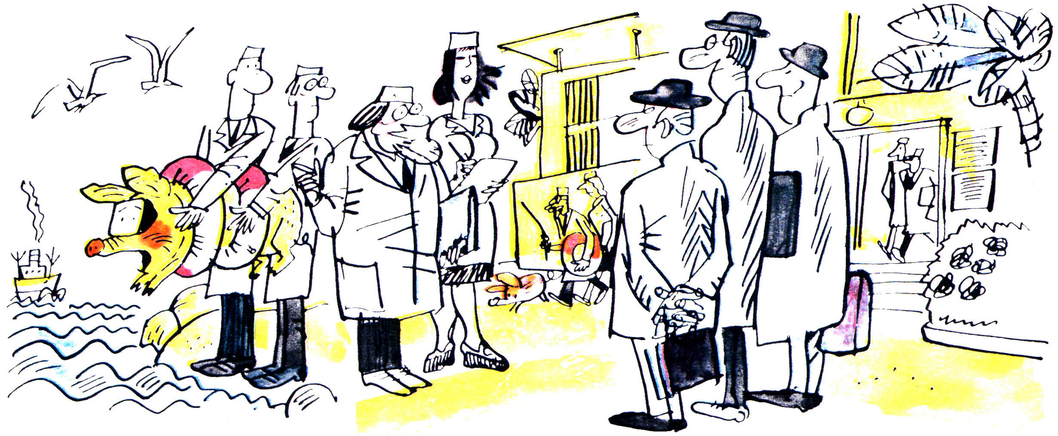

— Для дослідів у нас немає морських свинок...

ВЕСЬ У МАМУ

(Підслухана розмова)

— Йой, Ганю, ти вже приїхала!
— Н-ну...
— А хлопчисько який! Тьфу-тьфу! Вже ходить?
— Н-ну...
— І говорить?
— Н-ну...
— А що каже?
— Та каже: «ну-ну».
— Ото молодець, весь у маму.
— Н-ну...

В. ПІДРУЧНИЙ.

м. Калуш
Івано-Франківської області.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

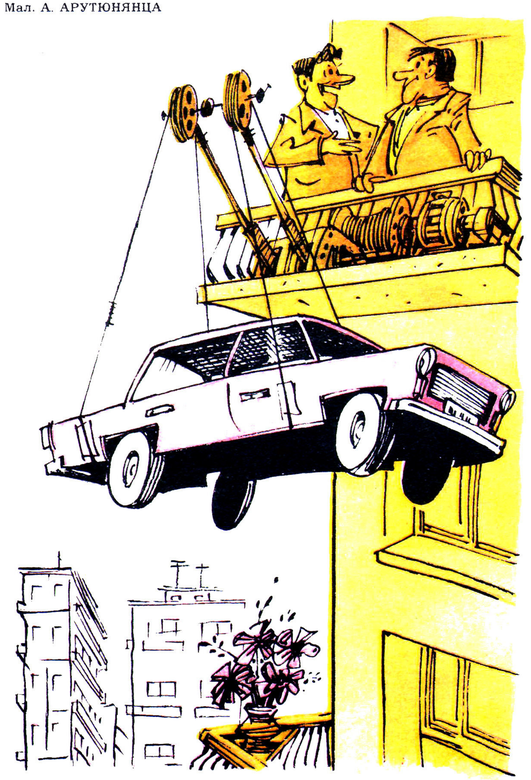

— Зате я тепер сплю спокійно.

ПОХВАЛИВ

Побачивши в намордничку Полкана,
Сусідський Кіт із виглядом знавця
Захоплено занявкав із паркана:
— Як личить вам штукенція оця!

Петро ГРИШКО.

с. Заводи
Конотопського району
Сумської області.

НЕХАЙ ЩОДНЯ...

— Гавриле, швидше-но іди сюди,
Бо я накоїла біди!..
Мерщій до жінки мчить Гаврило:
— Що ти, сердешна, натворила?
— Учора на закуску,
Замість своєї, та чужу різнула гуску!..
Всміхнувсь Гаврило, стишивши ходу:
— Нехай щодня господь нам шле таку біду.

В. КОРЖ.

м. Дніпропетровськ.

ВОВЧА СОВІСТЬ

Овечку вдало Вовк потяг з кошари.
Та спокій втратив — «совість» заїда:
«Чому ж було не взять іще й до пари?
Це ж знову красти йти, ото біда!».

О. КЕРДИВАРЕНКО.

м. Кіровоград.

ЯК У КІНО

«ЧОЛОВІКИ У ВІДРЯДЖЕННІ»

Вино — рікою...
Кавалери,
Джаз!
Сидять Маруся й Тося
Напомаджені...
Таке буває з ними
Кожен раз,
Коли чоловіки їх
У відрядженні.

Анатолій ЖИТНИК.

НЕБИЛИЦІ

— Продукти у дружини краду
Й ношу на склад, а не зі складу.
—
Подайте наші черевички:
До імпортних не маю звички.
—
— Ні, не мені б звання учене —
Колезі, що трудивсь на мене.

Дмитро СОЛОДКИЙ.

«ДРУГ»

Батіг волам
Сказав: — Я вам
За вірного був друга!
— Коли?! —
Озвалися воли.
— Як ви тягали плуга...

СКЛЕРОЗ?..

Чоловік жону гукнув
І запитує:
— Ти, Мотю,
Не пригадуєш — чи був
Я сьогодні на роботі?!.

Борис СЛЮСАР.

м. Кам'янець-Подільський.

Не знаю, як хто, а я змалку люблю одержувати листи. І не лише від рідних та близьких, а навіть і від незнайомих людей. Листи, що називаються діловими. Нехай у них і не завжди про діло йдеться, але однаково вони несуть у собі якусь інформацію. Як правило, цікаву. Так чи інакше, а любов до листів я нерозплескаю доніс із дитинства до наших днів.

Та останнім часом почав я з тривогою помічати, що деякі типи, наче змовившись, прагнуть убити в мені цю давню пристрасть, всіляко намагаються підірвати повагу до листів, навіть довіру до них.

...От у редакції обласної газети з'являється особа. Акуратно доглянуті прямокутні вуси мають засвідчувати, що це — мужчина і водночас інтелігент. До того ж, з'ясовується, він ще й інженер якогось проектного бюро. Настроєний рішуче:

— Чому газета досі не опублікувала статті за моїм листом? Я ж представив усі матеріали. Не розумію, з яких міркувань ви не бажаєте викрити ту негідницю?!

Мимохіть прислухаюсь до розмови. Виявляється, в інженера розжеврівся гострий конфлікт із сусідкою, викладачем вузу. Через якісь двері між їхніми квартирами. Вона прагне їх закласти, щоб не мати нічого спільного з сім'єю інженера, а він — будь-що відкрити двері, щоб мати можливість систематично з'ясовувати взаємовідносини. Отож він і вимагає, щоб газета багатотиражно затаврювала сусідку, а заодно і колектив інституту, який узяв під захист свою викладачку.

Йому недвозначно дають зрозуміти, що газета з цього приводу виступати не буде. Бо високоідейна чвара, на якій, за переконанням відвідувача, «треба виховувати інших», навряд чи викличе інтерес у широкого загалу читачів, їм зовсім нецікаво знати, якими словами обзивав інженер сусідку і що вона йому на те відповідала. І оскільки справу однаково передано до суду, то він нехай уже й вирішить долю дверей.

Інженера це не задовольнило. І ось уже літаки, поїзди та поштові фургони розвозять листи інженера в різні інстанції. Листи палають високим громадянським гнівом. Вони вимагають закликати до порядку вже не тільки сусідку, а й працівників редакції, які виявили безпринциповість, несумлінність, а також свідоме нерозуміння суспільної важливості конфлікту. Автора листа, зрозуміє його правильно, не цікавить чисто особисте, але його як громадянина глибоко обурює таке бездушне ставлення журналістів до сигналів простих трудівників.

А тим часом суди (після неодноразових розглядів) дійшли неспростовного висновку: неправий наш інженер, спірку вирішено на користь сусідки.

І тут нарешті мені стала остаточно зрозумілою причина гучного громадянського пафосу і настирливості інженера: він, бідака, передчував, що рішення суду буде саме таким, а тому й домагався, щоб газета своїм виступом вплинула на суд.

...Цього разу автором численних листів виступав адміністратор кафе. Його листи привертали увагу тим, що в них і натяку вже не було на щось особисте. Суцільне вболівання за громадське добро. Писав про порушення з боку керівників тресту, про те, що багато його колег займаються не тим, чим повинні займатись справжні його колеги. Щоправда, з'ясовую, при попередніх перевірках факти в основному не підтвердились. Але ж не може чоловік так собі писати! Щось-таки має на увазі! Поцікавився. Виявилось: до певного часу адміністратор нічого такого не помічав. А прозрів після того, як у центрі міста повівся по-хуліганському, за що одхопив тридцять карбованців штрафу плюс суворе партійне стягнення. А невдовзі побив офіціантку, за що також мав щось одхопити. В очікуванні того чергового «чогось» він і почав сигналізувати про непорядок в рідній організації. За тими перевірками, дивись, і про його вчинок забудуть.

А який щирий пафос був у листах! Яке безкорисливе вболівання за загальне добро! Погодьтесь, шановні читачі, що й у вас після такого афронту любов до листів дещо зменшилась би.

Будучи після цих випадків вже трохи навченим і, відповідно, насторожений, я — чесно визнаю — не відчув анінайменшої підозри, коли читав черговий лист із редакційної пошти. Цього разу автором був пенсіонер (по хворобі). Лист вабив спокійним, діловим тоном. Точні, до однієї десятої, цифри, неспростовні економічні викладки красномовно свідчили про недоліки господарювання в колись хорошому колгоспі. Наприкінці автор цілком слушно питав, чому керівники району не звертають уваги, ба навіть приховують вказані хиби.

Лист покликав у дорогу. Показав його на місці товаришам. І товариші дружно закивали головами: все правильно описано, з точністю до однієї десятої. Були такі недоліки! Але при цьому, хоч і ввічливо, але неприховано посміхались: і ти, мовляв, попався на гачок. Річ у тім, що всі факти й цифри (до однієї десятої включно) автор списав з недавньої статті одного з керівників району, вміщеної у районній газеті. І по статті цій уже вжито заходів. І сміялися тому, що автор листа вже не вперше отак переписує і розсилає повсюдно свої «колючі рядки». Це в пенсіонера така своєрідна пристрасть, виявляється. Щоб якось утвердити себе серед трудівників району.

Я свідомо не називав тут прізвищ. Бо в даному разі мене тривожать не окремі конкретні люди. Маю на увазі типи людей.

Звичайно, і інженер, і адміністратор, і пенсіонер — люди різні. Один має вуса, другий —дружину, третій — хворобу. То що ж їх об'єднує? Проаналізувавши цю справу, дійшов висновку: їх об'єднує змова проти мене. Вони змовились убити в мені любов і повагу до листів. До листів чесних трудівників, які справді вболівають за загальну справу.

Тому вважаю за потрібне привселюдно заявити: хоч як підступно, як замасковано не діяли змовники, але їм не вдалося здійснити свого задуму, викликати у мене відразу до листів. Чого не можу сказати про самих змовників. Я відчуваю відразу саме до цих типів. Чого і вам, дорогі читачі, бажаю.

О. КРУКОВЕЦЬ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

МИХАЙЛИК-ПЕНСІОНЕР

Надійка, Михайликова сестра, навчається в інституті. На канікули вона приїхала додому і побачила, що в Михайлика немає передніх зубів — випали.

— Ти вже, як дідусь, щербатий, — пожартувала Надійка.

Михайлик на це нічого не сказав, а підійшов до мами і тихенько запитав:

— То вже й мені тепер листоноша буде пенсію приносити?

Василь СОПРОНЮК.

Ніколай МІЗИЙСЬКИЙ

ХОРОБРИЙ ВАСИЛЬКО

Як побачив наш Василько крокодила,
Не злякався,
Бо хлопчина — будь здоров!
В мами голку взяв, прицілився
І сміло
Крокодила прямо в лапу уколов.
А сьогодні
Вгледів ящірку хлопчина;
Скрикнув: «Мамо!» —
І утік-полопотів...
Заховався з переляку в комірчину
І сидів там
Та зубами цокотів.
В чім причина? Чом Василько й досі
плаче?
Що ж, як хочете, причину назову:
Крокодила
На малюнку він побачив,
Ну, а ящірку — в сараї,
Ще й живу!

З болгарської переклав
Ів. НЕМИРОВИЧ.

ВОВК-СТРІЛЕЦЬ

Серед лісу хитрий вовк
В мідній ступці просо товк.
Зарядив пшоном рушницю.
В кого стрельнути? В синицю!
А синичка не втікає,
На льоту пшоно хапає.
— Ну й вигадник! Ну й стрілець! —
Розсміявся горобець.

Вадим ПЕПА.

ЧОМУ?

Вже великий наш Андрійко,
Ходить він у другий клас.
Та за те, що носить двійки,
Мама сердиться весь час.

Ви питаєте, чому
Не щастить отак йому?

Учні пишуть всі: «Хороший
Я знайшов у лісі гриб».
Наш Андрійко пише в зошит:
«Я знайшов хороший грип».

Ну, чому, скажіть, чому
Так почулося йому?

Якось вчителька говорить:
— Запишіть: «Ми їли суп»,
Наш Андрій собі на горе
Написав: «Ми їли зуб».

Ну, чому, скажіть, чому
Пригадався зуб йому?

В нього хата — крита шерстю,
Обросла овечка жерстю;
По ріці пливуть плоди,
А в саду ростуть плоти;

Підперізуються басом,
А співак співає пасом;
Кажуть: «Пісня лине вшир»,
Наш Андрійко пише: «в жир»...

Зрозуміло вам, чому
Не щастить отак йому?
Неуважний наш Андрійко,
От тому у нього й двійки.

Роман ЮЗВА.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Васил ЦОНЕВ

БЕРЕЖІТЬ НЕРВИ!..

ГУМОРЕСКА

На порозі п'ятдесятиріччя я вирішив довідатися про стан свого здоров'я і піти до лікаря. Ще ніколи в житті не був у лікарів. Подумав, що нічого особливого не станеться, якщо потраплю на консультацію.

Почуваю себе добре. Але мої домочадці чогось кривляться і вважають, що я несповна розуму. Ну, якщо взяти за еталон нормального створіння вола, то порівняно з ним, правду кажучи, я нервовий. Але як не нервувати, коли навколо тебе такі люди?

Я поспішаю до лікаря, а якийсь тип став посеред тротуару і ні з місця. Я й не знаю, з якого боку його обійти. Глибоко переконаний, що, якщо обминатиму справа, він тієї ж миті теж поверне ліворуч, і ми зіткнемося. Тоді треба змінювати напрямок і обходити його з іншого боку. Та мене не проведеш. Я одразу взяв ліворуч. Спиною відчував, з якою ненавистю в погляді проводжає він мене, безсилий зробити якусь неприємність.

На вулицях повно таких типів. Варто їм побачити, що людина поспішає, як починають перетинати тобі дорогу, де заманеться. Або візьмемо таке. Спокійненько чвалає вулицею стара бабуся. Лиш почує позаду трамвай, одразу ж опиняється на колії. І водій зупиняється, злазить, бере її під руку і виводить на тротуар. А потім їде із швидкістю кілометр на годину та витирає спітніле чоло.

Лікар призначив мені прийом на сімнадцяту годину, проте я вирішив прийти о шістнадцятій тридцять. Завжди знайдеться хтось, кому нічого робити, і займе чергу перед тобою.

Я не нервова людина, але, якщо не побігаю вранці, щось робиться зі мною, і я хочу не обходити людей, а йти крізь них. Не буду говорити про те, скільки разів хотілося мені стрибнути під трамвай.

Цього ранку я бігав. бігав, а між цим робив покупки. Прибіг до м'ясного магазину, запитав, хто останній, і знову побіг. Думаю, повернуся, коли дійде моя черга. Проте завжди, коли ти повертаєшся, в черзі знайдеться особа, яка неодмінно зчинить скандал. Мовляв, і він міг би бігати, проте ж стояв. Бач, він каже, якби знав, що попереду нього ще хтось стоїть, він би ніколи не займав черги. Бо він такий розумний, що вирахував, скільки попереду людей і час, який доведеться вистояти, щоб не запізнитися на роботу...

Нахаба розкрив рота, і його уже ніхто не зупинить.

Ну, йду я до лікарні, а переді мною поспішає чоловік. Точно, що до лікаря. Я пришвидшив ходу, а він і собі. Я побіг — і він почав бігти. Біля дверей я стусонув його у плече і запитав:

— Куди преш?

Хтозна, чим би все скінчилося, якби не виявилося, що він — лікар, до якого я йшов. Він, виявляється, поспішав, щоб приготувати кабінет, надіти халат, помити руки, а я так його стусонув!

— Знаєте, у вас усе гаразд, якщо не брати до уваги, що ви трохи нервовий, — сказав він після огляду. — Можете прожити ще п'ятдесят років, проте ні в якому випадку не треба злитися. Погодьтеся, що краще залишитися живим, ніж виходити з себе тільки тому, що хтось вас випередив.

— А якщо мені плюють в очі?

— Все можна владнати. Якщо вам хтось плюне в ліво око, попросіть, щоб плюнув у праве. І все владнається.

— А якщо він і справді візьме та плюне в праве?

— Тоді ви собі йдіть спокійно. Діагноз ясний: він ще божевільніший, ніж ви...

— То ви мене маєте за божевільного! — закипів я.

Лікар похитав головою.

— Ні. Це була з мого боку провокація. Засмійтеся. Адже ви ніколи не скажете негарній жінці, яка вона погана. Скажіть ліпше їй, що вона — це щось середнє між Мерлін Монро і Клаудільо Кардінале.

Лікар мені сподобався. Симпатяга.

— Професія, — знизав він плечима, — якщо весь день маєш справу з божевільними, потрібно вміти їх заспокоювати.

Очі його знову заблищали, і він помахав мені пальцем:

— Отож багато не буду говорити: спокій, спокій і ніякого нервування.

Подивився на годинник і повторив:

— Спокій, спокій і ніякої злості.

— Ніякої злості?

Лікар заплющив очі і хитнув головою. Я взяв і плюнув йому в ліве око. Він підскочив. Тоді я плюнув ще й у праве. Потім укусив за вухо. Врешті схопив ножиці і почав його підстригати. Опісля перекинув стіл і взявся за стільці.

— Головне, — посміхнувся я, — ніколи не втрачайте рівноваги. Не нервуйте. Спокій, спокій і ніякого нервування.

І, сповнений рішучості, я вийшов на вулицю. Тепер мені усе було ясно. Я навмисне вдарив першого стрічного, щоб побачити, що він скаже.

— Не чіпайте! — прошепотів той злякано.

Зараз насуну йому шапку на вуха, а буде велика — поріжу ножицями.

Та він відскочив і почав тікати.

— Боягуз! Боїться за шапку!

Є такі людці! Щоб зберегти шапку, все своє нутро показують. Ні гордості, ні честі.

А добре було б таки натягти її на вуха, поплескати його по спині і сказати:

— Головне — це спокій.

Та я не з тих, що роботу залишають на середу. Взяв і розбив ногою вітрину.

— Не зліться, — сказав директорові. — Дихайте глибоко і бережіть нерви.

За мною йшла вже ціла юрба. Я завітав до молочарні, вилив продавцеві на голову горщик кисляку.

Тоді взяв дві коробки цукерок і набив ними кишені.

— Найголовніше — ніколи не гарячкуйте, — порадив я продавцеві. — Спокій, спокій і ще раз спокій!

У магазині квітів я почав жувати хризантеми.

— Навіщо ви їсте півонії? — здивувалася продавець.

— А хіба це не хризантеми? Даруйте...

Тепер я зовсім спокійний. Руки за спиною. Аж не віриться, що то я лив молоко на голову і жував квіти.

Оглядаюся навколо і дивуюся, як мало потрібно людині для спокою: чверть кімнати, одне вікно і невеличкі грати.

Переклад з болгарської
В. СМИРНОВОЇ.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

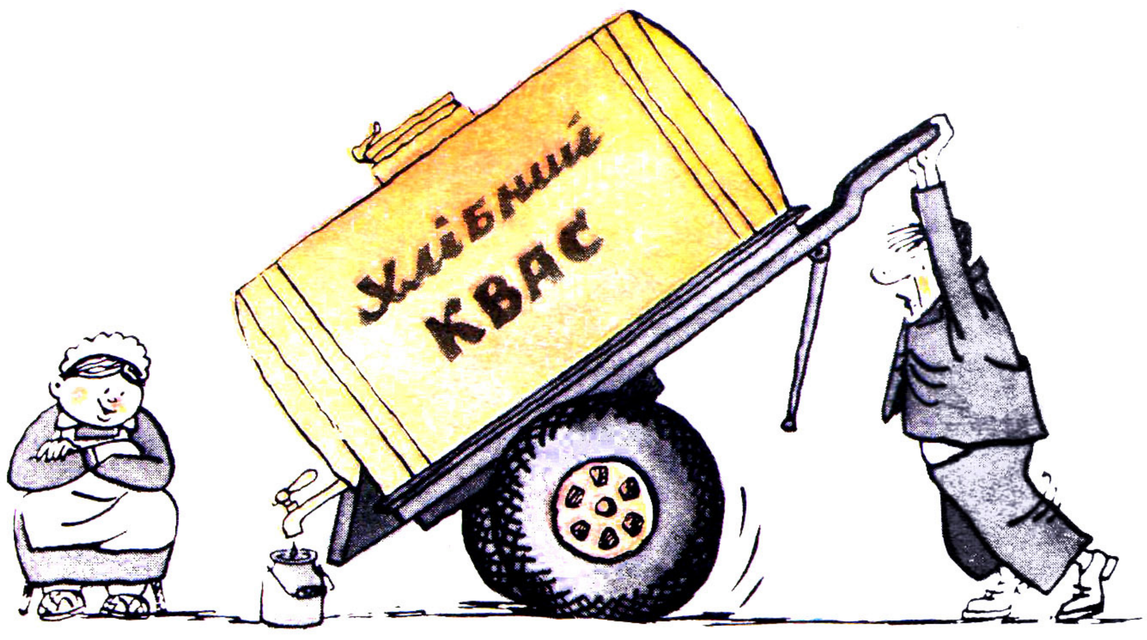

Вижимає останні соки.

Дали перцю!

Добре вродив соняшник минулого року у колгоспі ім. Щорса Березівського району. Насіння стільки одержали, що частину його голова колгоспу Вітюк А. Ю. наказав вивезти на зберігання до сусіднього колгоспу ім. Котовського, де головував Козаченко І. П. А згодом виявилось, що ніяке насіння у сусідів не зберігається і взагалі, куди воно поділось, невідомо.

Написали колгоспники до редакції про цей загадковий випадок, а редакція звернулася до Одеського обласного комітету народного контролю. Як повідомив голова комітету тов. Коротков, перевіркою встановлено, що Вітюк А. Ю. та Козаченко І. П. продали насіння — близько восьми тисяч кілограмів — в Одесі, а 3275 карбованців привласнили. Тільки після втручання в цю справу органів народного контролю та міліції гроші було внесено до каси колгоспу ім. Щорса.

За отакі комбінації-махінації Козаченка І. П. з лав КПРС виключено, з роботи знято і засуджено народним судом Березівського району. Знято з посади голови колгоспу й Вітюка А. Ю., а по партійній лінії йому оголошено сувору догану з занесенням до облікової картки.

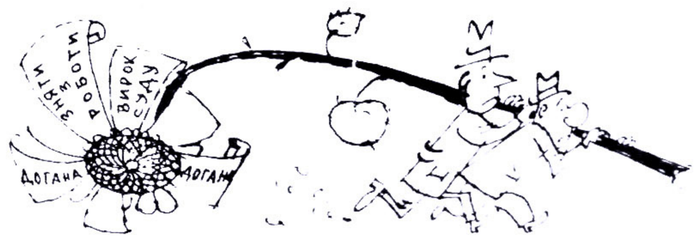

Нотатки про їхні порядки

СПОГАДИ ПРО МАЙБУТНЄ

Головуючий перегорнув аркуш настільного календаря з цифрою «20 серпня 2501 року», зачекав, поки секретарка поставить перед кожним із присутніх бокал з амброзією (рецепт цього напою був синтезований комп'ютерами з творів Гомера та інших авторів древньої Еллади) і постукав олівцем по столу.

— Отже, ми зібрались, щоб заслухати дисертацію нашого молодшого колеги. Як воно там? Ага, «Намітки критичного аналізу й оцінки деяких педагогічних концепцій сімдесятих років XX століття».

— Шановні члени Вченої ради, — нервово кашлянув дисертант, — у представленій на ваш високий суд роботі мене хвилювала можливість на прикладі архівних джерел продемонструвати наявний в педагогіці досліджуваного періоду феномен. Саме його я й поклав в основу своєї наукової праці. Йдеться про досить поширене у двадцятому столітті явище: помилку соціальної генетики!

— Наш молодий друг, мабуть, сумнівається в об'єктивності діалектичних процесів? — перебив доповідача голос із місця.

— Так, — сказав дисертант, — я наполягаю на наявності — в рамках досліджуваного періоду — факту помилки соціальної генетики. Інакше кажучи, оті соціальні гени, які подекуди вводились мільйонам учнів, виявились несумісними з життєвими тканинами суспільства в процесі його розвитку. Подібно, знаєте до того, що в сімдесятих роках двадцятого століття майже не вміли робити елементарної нині речі — пересадки органів тіла. Звичайно, феномен тому і є феноменом, що він має місце далеко не всюди.

— Конкретніше! — долинуло з залу.

— Конкретно? Будь ласка. Перед нами підручник «Це — американська історія» авторів Ладіума і Брауна. Соціальний ген, закладений в ньому, був покликаний виробити в учня певне (скажімо так) ставлення до індіянської етнічної групи. Автори підручника називають представників цієї групи «вороже настроєними дикунами».

— Спокійніше, спокійніше, — звернувся головуючий до присутніх, які враз зашуміли. — Не будемо перебивати колегу.

— «Протягом століть, — читав дисертант. — індіянці, що населяли Північну Америку, практично нічого не зробили для розвитку й поліпшення свого життя. То ж чи дозволено їм було перешкоджати прогресові? — спитає біла людина. Чим більше вона страждала від індіянських атак, тим більше переконувалась: єдиний хороший індіянець — це мертвий індіянець».

Аудиторія знову загула. А потім — ще раз: коли дисертант ілюстрував свою думку давніми англійськими джерелами:

— Ось «Морнінг стар» від 16 червня 1975 року. Цитую: «Міністр оборони Р. Мейсон здійснив величезну операцію по «промиванню мозків» у британських школах з метою відродити дух холодної війни і ворожості щодо Радянського Союзу та інших соціалістичних країн». Нижче за текстом міністр поставив вимогу про «подушне» оснащення англійців за принципом «кожному першому — по фрегату, другому — по ракеті, третьому — по винищувачу». Міністр завершує свою тезу закликом до юних англійців: «Нам потрібні люди, які вмітимуть користуватись цією зброєю». Пам'ятаєте, колеги, фантастичні романи того ж двадцятого століття? Там нерідко йшлося про маньяків, які намагались перетворити людей на механічний придаток до тієї чи іншої системи зброї. Тут маємо щось подібне.

Після того, як шум у залі вщух, дисертант підняв руку і посміхнувся.

— Здається, колеги, я дещо залякав вас наведеним фактом. Отже, пропоную інший, для розрядки. У цьому випадку соціально-генетичний код, який пропонувався підростаючому поколінню в одній східній країні, взагалі вражає своєю неоковирністю. Стосується він: а) дітей дитсадкового віку і б) дітей ясельного віку. Як видно з типового архівного радіозапису, свого часу діти в тій країні бігали в дитсадок навпростець. Що ви кажете? Діти — це діти? Але тамтешні педагоги думали інакше: варто було малюкам вивчити «теорію диктатури пролетаріату» в інтерпретації обожнюваного вождя, або ж «червоного сонечка», як вони зрозуміли, що їхня поведінка досі була продиктована буржуазними поглядами. Згодом, відкинувши їх, малюки почали ходити в дитсадок лише строєм і тільки по дорозі. Що ж до вихованців ясел, то з ними в рамках «боротьби проти буржуазного ревізіонізму» працювали інакше: враховуючи поголовну неписьменність цих об'єктів впливу соціальної генетики, їм просто демонстрували фільми з критикою Лінь Бяо і Конфуція (були в тій країні такі діячі, яких то хвалили, то лаяли; втім, що я кажу? Адже Конфуція всі ми в університетах вивчали). Підкреслю: вся ця маячня подавалась дітлахам під ідеологічним соусом «загрози з боку північного сусіда» і, відповідно, «необхідності готуватись до війни проти Радянського Союзу»... Ось який феномен мені вдалося виявити під час досліджень, — закінчив дисертант.

У ході дискусії, яка розгорнулась після виступу, присутні виявили надзвичайну одностайність. Ніякого «феномена» в наведених дисертантом фактах не видно, а навпаки — простежується тенденція простудійованих дисертантом «педагогів» діяти за рецептами тих, хто свого часу (в тому ж двадцятому столітті) книжки палив, негрів лінчував, табори смерті будував, вискакував із вікон, кричучи: «Радянські танки — в Нью-Йорку!» Тобто дані «педагоги» намагалися моделювати соціальну генетику відповідно до реакційних концепцій і доктрин правлячих кіл, яким вірно служили.

Що ж до соціальних генетиків, які багато з цих рецептів поцупили й перенесли до маленької книжечки з обрисом великого керманича — «червоного сонечка», то це з їхнього боку — звичайнісінький плагіат і компіляція. Отже, і в цьому разі дисертація нічого нового в історичну науку не вносить.

Постановили: оскільки молодий колега за деревами не побачив лісу, а під виглядом «дослідження» лише проілюстрував усім відомі факти (до речі, давно засуджені людством), від присудження йому вченого ступеня утриматись.

По тому й розійшлись.

В. САВЦОВ.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

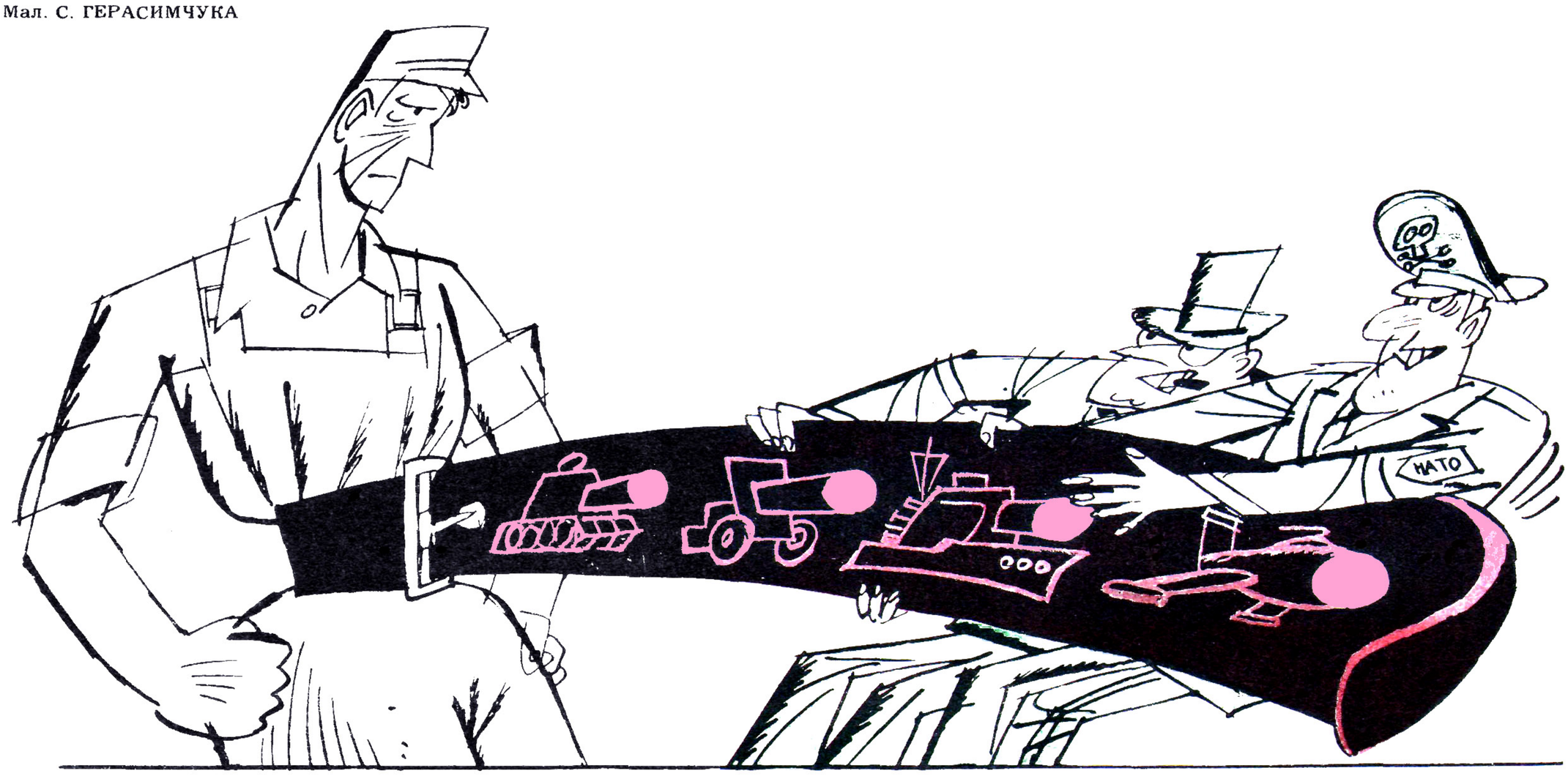

Затягують на нові дірочки...

КАРИКАТУРИ З НАТУРИ

(Листи коментує художник)

ВАЖКО ВПІЗНАТИ

Ось уже кілька місяців не вітаються на вулиці один з одним жителі села Оржів Ровенського району Ровенської області. Бо не впізнають один одного. Варто хоч би на хвилинку комусь вийти з будинку і знову зайти — його вже можна розпізнати тільки по голосу, оскільки весь він моментально покривається сажею. А ту сажу «виробляє» місцевий деревообробний комбінат, який спалює посеред селища виробничі відходи.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— Тату, а я знаю, чому на сонці плями. То наш комбінат так закоптив.

ЗА ТРИДЕВ'ЯТЬ ЗЕМЕЛЬ

уже понад рік ходять по воду жителі вулиць Гоголя, Герасименка, Толстого та Набережної, що в місті Пирятині Полтавської області.

І ходять вони так далеко, бо колонка, що забезпечувала їхні вулиці водою, вийшла з ладу, а місцеві комунгоспівці тільки ллють із пустого в порожнє, обіцяючи її відремонтувати.

Мал. В. ГОРБАЧОВА

— Вода!
— Та що ви, бабусю, — це міраж...

ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ — НАСАМПЕРЕД!

Ще в 1969 році Івано-Франківський облміжколгоспбуд розпочав у селі Торговиця Городенківського району будівництво Палацу культури. Але ось уже два роки, як будівельники сюди й носа не показують. Видно, з міркувань дотримання техніки безпеки. Бо недобудований «палац» почав розвалюватись.

Мал. Й. КОГАНА

— Що, знову бився!
— Ні, хотів у палаці погратися...

Юрій ІВАКІН

З циклу пародій «2×2=?»

Юрій МУШКЕТИК. «БІЛІ ПЛЯМИ».

Дмитро Іванович любив повертатися додому з роботи пішки. Дорогою він розмотував нескінченні думки, самозаглиблювався і самоспростовувався. Думки завжди народжувались у голові з якоюсь особливою легкістю, що сповнювало його бентежністю й радістю. Народивши думку, він у цей момент ніби вищав і дивився на всіх згори вниз, хоч насправді був зросту невеликого. Він вдячно шанував свій мозок за творчий неспокій, невтомність і безкорисливу щедрість, а головне за те, що той обдаровував думками не тільки його самого — Дмитра Івановича — завідувача сектором «Таблиця множення» Інституту арифметики, а й всіх його пісних на таланти колег. Сектор жив його думками.

І водночас Дмитро Іванович відчував, наче він чимсь завинив перед колегами через свій надто нескромний і агресивний розум. Йому здавалося, що він приголомшує своїми інтелектуальними чеснотами інших співробітників, що його талант, може, завеликий для однієї людини. І він охоче ділився щедротами власного мозку з підлеглими, пишучи за них кандидатські та докторські дисертації.

Ідучи того вечора додому, Дмитро Іванович думав про те, що треба намагатися якомога менше думати. Бо ж у його самоспостереженні є якийсь присмак самомилування, а в самозаглибленні — марнодумання. І ще він думав: надмірне самозаглиблення веде до руйнації душі... Але відчував: він не може не самозаглиблюватися. Іншого просто йому не дала природа. Він і далі множитиме думки про множення...

Біля під'їзду його зупинив заступник директора Одинець.

— Нагадую вам, Дмитре Івановичу, що завтра вчена рада. Ви повинні виступити з принциповою критикою сумнівної теорії Борозни «2×2=4».

У душі Дмитра Івановича зринула така щемність, що йому захотілося плакати. З одного боку, він симпатизував сміливим пошукам Борозни, з іншого — Одинець, як не як, начальство!..

— Мені не хотілося б...

— Мусите. Якщо рада рекомендує працю Борозни до друку, тему «Таблиця множення» вважатимуть виконаною і припинять асигнування на сектор. Декого доведеться скоротити. До того ж від методології Борозни тхне вульгарним механіцизмом...

Одинець розчинився в натовпі. Диявол! Вдома у Дмитра Івановича почалися сильні болі в потилиці і скронях. Так завжди бувало, коли в ньому змагалися розум і совість. Розум — він у нього надто розумний! Гнучкий. «Ну,— каже він,— для чого ти опираєшся? Виступи завтра, як радить Одинець». Совість, однак, не погоджується. Вона нагадує: «Ти ж сам переконаний, що 2×2=4! Адже Борозна довів це тобі своїм блискучим експериментом з яблуками сорту ранет. Спочатку він помножив два яблука на два яблука і одержав чотири яблука, а потім продемонстрував для контролю зворотний експеримент, поділивши ці чотири піддослідні яблука на два...».

Не піти на вчену раду зовсім? Прикинутися хворим? Одинець його просто з'їсть. А може, Одинець десь у чомусь має рацію? Може, двічі два справді не зовсім чотири, тобто формально мабуть-таки чотири, але ж то тільки формально... витвір арифметичної логіки. А чуття де? Так-так, Борозна у своїх теоретичних побудовах забув про чуття! І чи не прочитав Одинець у якомусь закордонному журналі публікацію, яка геть спростовує висновки Борозни?..

Усю довгу ніч Дмитро Іванович, аж каламутилося в очах, тоскно прислухався до того діалога між совістю і розумом, картав совість за непоступливість і негнучкість, а розум — за хитрість і лукавство... Прокинулася дружина і поставила йому на спину банки, аби відтягти від голови кров, а совість — від розуму. Дмитрові Івановичу було приємно від її турботливості, але йому не полегшало.

Він заснув аж на світанку, коли зрозумів, що не треба буде прикидатися хворим: він справді захворів. У нього почався гіпертонічний криз.

Коли через два тижні Дмитро Іванович повернувся на роботу, він чи не з порога почув приголомшливі новини. Вчена рада рекомендувала до друку працю Борозни. Одинець засипав різні інстанції анонімками, але й сам засипався: через прикру неуважність підписався на одній з анонімок, його викрито й знято з посади. Покинув він інститут із вартим заздрості спокоєм: хвалився, що піде тепер у літературні критики, бо, пишучи анонімки, знайшов у собі неабиякий критичний талант. Сектор «Таблиця множення» розформований. Директор запропонував Дмитрові Івановичу очолити новий сектор, але той вирішив подати на пенсію. Ще під час хвороби він замислювався над питанням; що краще мати — розумну совість чи совісний розум? І не знаходив відповіді. Тепер, маючи вільний час, він сподівається розв'язати це питання повністю і остаточно.

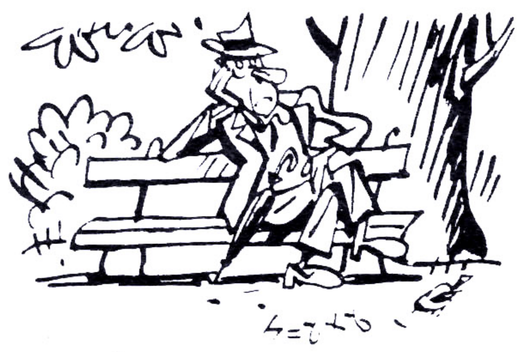

Байки у прозі

ЛЕЖАЧИЙ КАМІНЬ

Під Лежачий Камінь затекла весняна вода.

— Каравул! — заволав Камінь. — Підкопуються, розмивають засади, з місця прибрати хочуть! А за що?

Настало літо.

Коса, що траву косила, налетіла на Лежачий Камінь.

Сяйнули іскри з Коси, лезо погнулося.

Відправили Косу в ремонт.

— Ач, чого захотіла,—буркнув Камінь. — З законного місця зсунути. Не таким зуби ламали!

ПЕНЬ

Пробуючи переступити через Пень — залишок колись могутнього Дуба, чимало людей розквасило собі носи.

А Пень шумів:

— Я з землею-матінкою, як і колись, міцними коренями пов'язаний!

БРОВКО І МОСЬКА

Пес Бровко зустрів Моську:

— Ну, як Моську, все на Слона гавкаєш?

— Що я, дурна, мов оті мої предки? — дзявкнула Моська. — Це тільки Барбос гавкає на нашого шановного Слона. Тому й власної буди не має. А я вже третю міняю!

Юрій ЯРМИШ.

ТОВСТА КНИЖКА

ГУМОРЕСКА

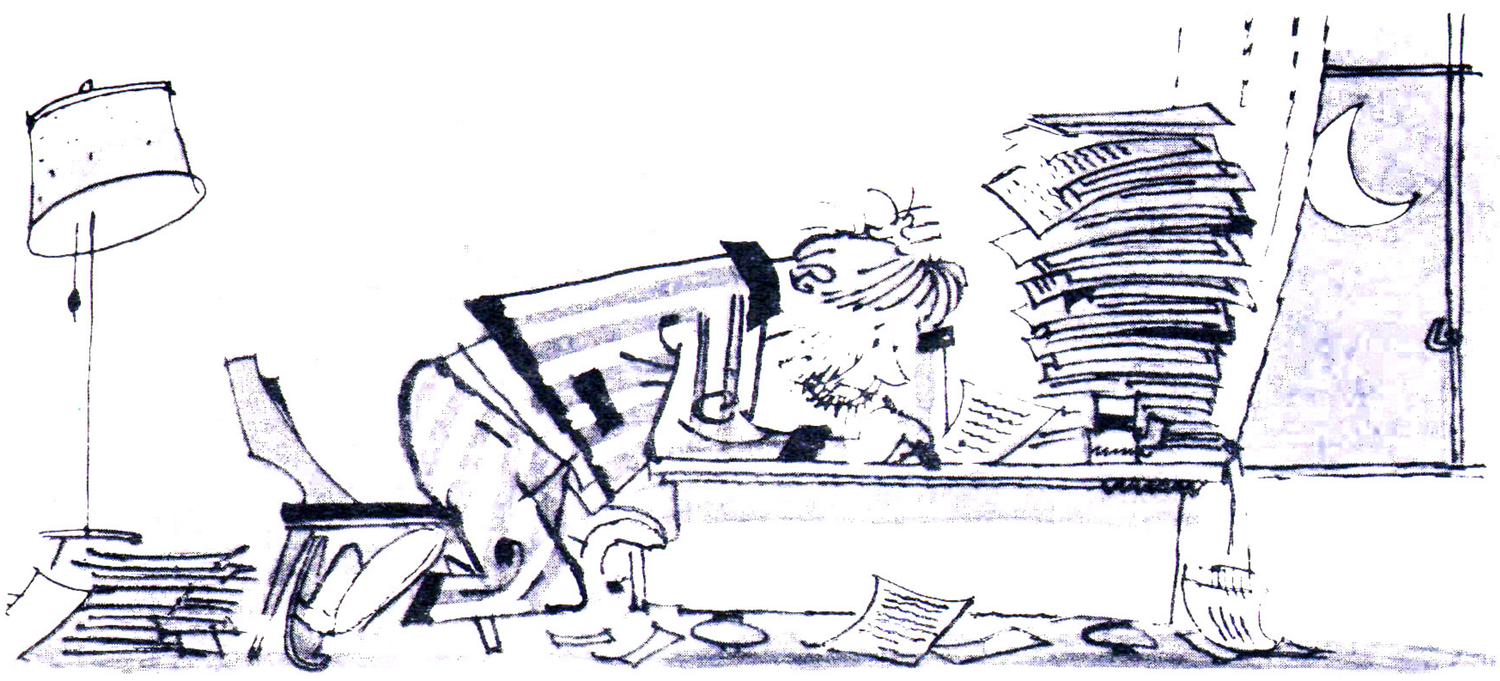

Нарешті і я написав товсту книжку.

Таку товсту, що, коли б нею спересердя дав кому по голові, неодмінно був би струс мозку. Мені, між іншим, давно радили це зробити. Ні, ні, не по голові комусь дати, а товсту книжку написати.

— Кинь ти оті свої гуморесочки, бо з ними все одно в люди не виб'єшся, — казав один знайомий прозаїк.

— Краще вже посидіти довше, але написати великий твір. Роман, звичайно. Тоді тебе помітять і оцінять, — доводив відомий критик.

І я таки послухався тих порад. І засів.

Надовго засів. І поклав собі, як ото один письменник-фантаст: не стригтися, не голитися, на вулицю не виходити, ні з ким не зустрічатися, аж доки книжка світу не побачить.

І таки дочекався того щасливого дня. Можна й на люди показатися. Є з чим. Схопився з місця, а ноги підкошуються. Ходити розучився. «Не біда, — заспокоїв себе, — натреную». А поки що вивели мене на вулицю мої домочадці. Правда, сонце — як різоне по очах, мало не осліп, як ото *колись кінь після тривалої роботи в шахті*. Трохи освоївся, глипаю довкола і нічого не розумію: якісь величезні будинки на нашій вулиці з'явилися, нові магазини вітринами сяють. Дивина! А ще дивніше, що люди, мов ті дикуни, зупиняються, пальцями на мене тицяють, шушукаються, а деякі ще й сміються.

Завели мене в голярню, у крісло посадовили. А з дзеркала така на мене пика витріщилася, що аж мороз по шкірі пішов.

«Та це ж я, — догадуюсь, трохи заспокоївшись. — Люди таки мали чого пальцями показувати».

Тут майстер трохи потенькав ножицями, потім покинув мене і, чую, напарникові шепоче: «Піди подзвони, можливо, це дезертир ще з війни».

— Ха-ха! — не втримався я і розсміявся на всю голярню. — Не бійтеся, стрижіть, — заспокоїв свого переляканого майстра, — ніякий я не дезертир. Я товсту книжку написав «Граніт і молот».

— Хи-хи! — стримано хихикнув мій майстер.

— Ха-ха! — залунало голосно в салоні. То вже сміялися всі. Майстри і клієнти.

По мені аж тепло розлилося. Відчув, що десь, у глибині, ще пульсує гумористична жилка. Можу людей розсмішити.

На вулицю я вже вийшов сам. Без допомоги. І тут, ніби з-під землі, виріс переді мною Демид Рукатий, прозаїк відомий.

— Ну, молодець! Таки написав справжню серйозну книжку! — І в обійми мене — хап.

Радість так і пронизала мене. Раніше Рукатий при людях навіть не вітався зі мною, а то — бач. Сльози в мене з очей потекли і на тротуар — кап, кап, кап. Юрба нас оточила. І чую:

— Чого то мужчина плаче?

— Гаманець з грішми в нього витягли.

— Нічого подібного,—задзвенів приємний жіночий голосок. — То плаче не мужчина, а, як я зрозуміла, письменник. Видно, в кінці книжки всіх героїв поугроблював, а тепер шкода стало.

Глипнув я на ту жінку — боже, красуня яка! Ми з Рукатим — у провулок. Щоб від юрби подалі.

— Сподобалась? — питаю Демида.

— Жіночка ота? Чудо! Вперше таку бачу.

— Я про свою книжку питаю. Про «Граніт і молот». Прочитав?

— Бачиш, — зніяковів Рукатий, — ще не встиг. Та її за день чи два і не подужаєш. Томиська!

Через днів три я вкотре обійшов усі книжкові магазини, до щему в серці намилувався обкладинками своєї товстуні і навмисне наліз на очі критикові Михайлу Гвиненку. Цей теж мене не помічав раніше. Бувало, йде назустріч, то так носа задере, що й не підступайся. А щоб у якій-небудь статті хоч прізвище моє згадав — ні за що в світі. А тут — метаморфоза та й годі. Не та людина. За п'ять кроків капелюха зняв, обличчя усміхнене, наче млинець гарячий маслом помазаний, а підійшов — обома долонями руку мою тисне.

— Оце дав! Оце книжка! Покину все і засяду за рецензію. Бо ще хтось випередить.

Невдовзі збори письменницькі в нас. Сів я в задньому ряду, як завжди. Коли, чую, у президію мене. Ого! Вперше за всі роки. Примостився на стільці, а глянути в зал не те що боязно, а незвично якось. Ніби з каланчі пожежної. Нагнувся, на черевики свої дивлюсь. Коли це і в доповіді про мене:

— Значний вклад у нашу велику прозу вніс Григір Сухобрус, — сказав керівник нашої місцевої організації.

Жаром мене обсипало. Це ж досі я для всіх був Грицьком. І раптом — «Григір». Але ж я сам так написав на книжці. Для солідності.

Після доповіді — перерва. Хотів підійти до своїх товаришів-гумористів, що юрмилися ззаду. З ними було завжди так весело. Оце б посміятися. Але маститі з президії у своє товариство потягли.

Після зборів у газеті оглядова стаття. Серед провідних письменників і моє прізвище. Правда, ще на тринадцятому місці, але після мене пішли вже «та інші».

Скоро мене обрали членом літфонду, членом видавничої ради, ввели до керівництва секції прози, до складу редколегії аж двох журналів. А часто доручають і керівництво бригадами, які виїжджають на зустрічі з читачами. З останнім завжди виникають певні незручності. З гумористами виступати перед людьми мені вже не личить, а читати розділ з роману треба добрих півгодини. Ніхто не витримає. От я більше головую на тих зустрічах та завидую, як товаришів оплесками нагороджують.

Зате завжди втіху маю. Куди б не поїхав, у який би книжковий магазин не заглянув — всюди «Граніт і молот» на чільному місці, скрізь на мене Григір Сухобрус з товстої книжки позирає та ще ніби й підморгує: «Ну, вибились і ми з тобою в люди. Ось яку велику полицю займаємо!»

Так я тішився довгенько. А потім якийсь черв'ячок сумніву почав свідомість точити: «А доки ж це моя товста книжка на полицях лежатиме та з вітрин полинялими палітурками підморгуватиме?»

Аж настав день, коли вона з полиць зникла. Іду вулицями, заглядаю у вітрини — нема. На душі радість. У магазини заходжу, дивлюсь на полиці — нема. Радість. Не витримую, звертаюся до симпатичної продавщиці:

— Можна у вас роман Григора Сухобруса?

— Нема.

— А був?

— Був, та загув.

— Усі книжки розібрали?

— Не розібрали, а забрали... На лапшу порізали...

Опритомнів я у кареті «Швидкої допомоги». «Невже й з «Граніту і молота» можна лапшу зробити? — шугнула думка. — Хто ж її вгризе, горопашний?»

Іван СОЧИВЕЦЬ.

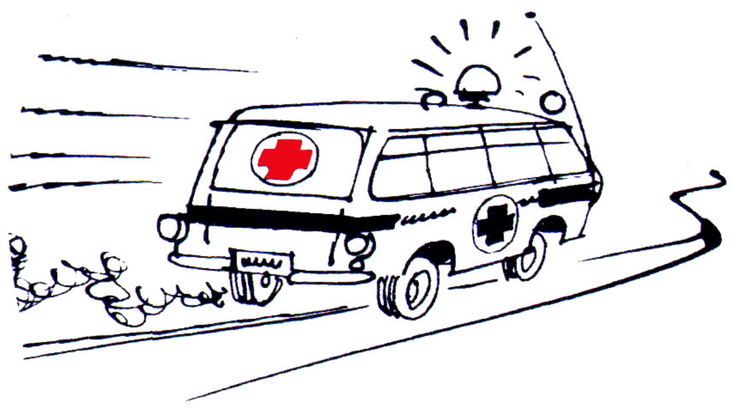

Мал. О. АЛЬОШИЧЕВА

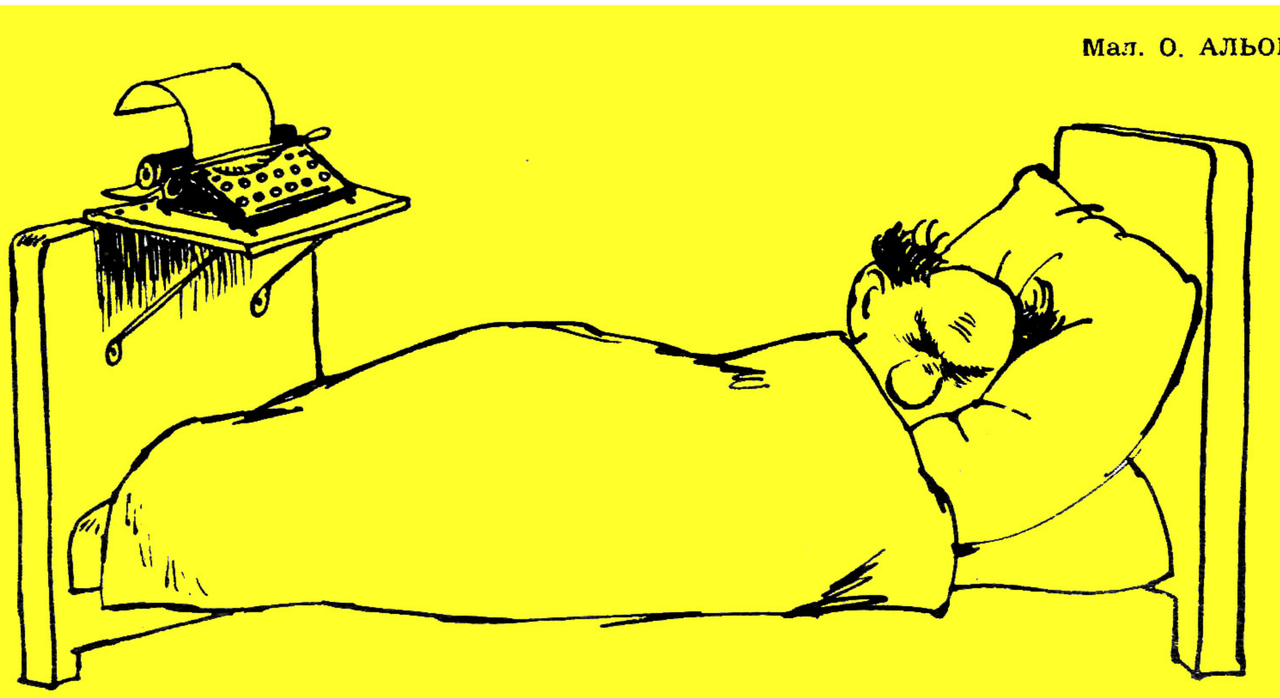

Без слів.

ЯБЛУКО ВІД ЯБЛУНІ...

— А мій тато багатший від твого.
— А мій мудріший.
— А мій твоєму гроші позичив.
— А мій твоєму не віддасть.

Надіслав М. АРМАШ
з с.Дубового
Тячівського району
Закарпатської області.

РОЗРАХУНОК НА ДОГАДЛИВІСТЬ

Один студент пише листа своїм батькам: «Добрий день, мамо і тату! Вашого листа одержав, за який дуже дякую. В мене все нормально. Оце недавно позичив 100 карбованців, купив собі пальто. З нетерпінням чекаю відповіді».

Надіслав О. МЕЛЬНИК
із м. Ровно.

ПРОШУ ВАС ЗА СВІДКА

— Дорогий Петре, а чи не пішли б ви мені за свідка у народний суд?
— З великою радістю. Оце недавно я одному посвідчив, то дали йому п'ятнадцять років...

Надіслав Ф. СІГНЕЄВ
з м. Кременця
Тернопільської області.

ВИБАЧИВСЯ

Колись піп і дяк поверталися від своїх парафіян. Підвозив їх п'яний дядько. І як з'їжджали з гори, коні шарпнули вбік, дядько не втримав віжок, і віз перекинувся. Пасажири полетіли в рів.

Переляканий дядько підбіг до них, зняв шапку, низько вклонився і хотів сказати, щоб вибачили йому, п'яному дурневі, але зопалу випалив:

— Пробачте, дурні, п'яному!

Надіслав А. КОНИК
із м.Шепетівки
Хмельницької області.

А З ВІКНАМИ ЯК!

Одну бабусю запрошують переселитися в новий, п'ятиповерховий будинок. Годі, мовляв, вам у цій розвалюсі жити.

— Добре,— погодилася бабуся. — Але скажіть, як же я віконниці буду зачиняти, коли будинок такий високий?

Надіслав П. РОМАНЕЦЬ
з м. Знам'янки
Кіровоградської області.

ІНОЗЕМНИЙ ГУМОР

(Малюнки з журналів «Дикобраз» — Прага, «Стършел» — Софія, «Нью-Йоркер» — Нью-Йорк, «Еуропео» — Мілан, «Панч» — Лондон).

Без слів.

— Чоловік! Так, він дома, працює у своєму кабінеті.

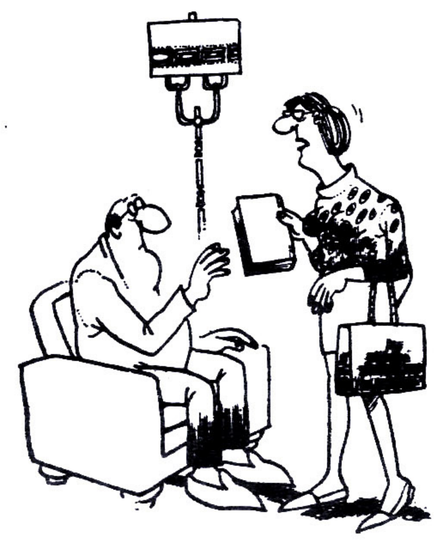

— Читай повільніше! Книжки тепер коштують чималих грошей.

Без слів.

— Я ховаю електрогітару свого сина!..

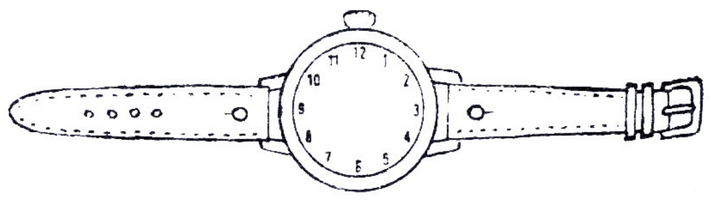

Годинник нероби.

«Зараз проводиться перевішування молодняка і перегон в літні табори».
(З листа).

—

«Проведено розширеніє силосної ями з целью щоб їздові не турлялися».
(З доповідної завідуючого фермою).

—

«Всі ці комбайнери незабаром будуть повішені на дошці Пошани».
(З листа).

—

«Я єхал придидушчим рейсом, мене знесло вмістє з посажирами на обочину і на обратному путі тоже знесло. Коротче, їхати було опасно і я заїхав у ресторан поужинати».
(З пояснювальної записки водія автобуса).

Надіслав М. РЕДЬКО.

* * *

«Об'яснітельна запіска
Я получив заданіє від брегадіра і не ісполнів єго бо преїхав брат і розговорились про те і се».

Надіслав Б. В. НЕМЕЛКОВСЬКИЙ.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ Голова групи народного контролю колгоспу «Червоний партизан» (Теофіпольський район) тов. Бойко написав листа до редакції про те, що Хмельницький облміжколгоспбуд зволікає закінчення будівництва в їхньому колгоспі свиновідгодівельного комплексу.

Цього листа було надруковано у «Перці» № 2.

Голова виконкому Хмельницької облради тов. Починок повідомив редакцію, що факти підтвердились.

Виконком облради зобов'язав облміжколгоспбуд у 1975 році здати в експлуатацію свинарник-відгодівельник на 4000 голів.

★ «Коротка пам'ять» — у цьому фейлетоні (№ 7 журналу) розповідалося про те, як водія Ларчика М. І. з села Пузикове Глобинського району за успіхи у праці преміювали 1972 року безплатною санаторною путівкою, про що було урочисто повідомлено на сторінках райгазети, а от самої путівки він так і не одержав.

Секретар Полтавського обкому КП України тов. Олійник повідомив редакції, що факти, наведені у фейлетоні, були перевірені на місці.

За порушення існуючого положення про розподіл санаторних путівок голові райкому профспілки працівників сільського господарства і заготівель Кислому В. Д. вказано. Санаторну путівку до Криму тов. Ларчику М. І. вручено.

★ У тому ж номері журналу було надруковано віршовану замітку «Чи довго ще?», в якій повідомлялося про те, що мешканцям сіл Соснина, Менчичі та Мишів (Володимир-Волинський район) важко добиратись до райцентру, бо автобуси курсують нерегулярно, а інколи їх і зовсім не буває на трасі.

Заступник голови виконкому Волинської облради тов. Дудко сповістив редакцію, що замітку було обговорено на нараді інженерно-технічних працівників та службовців Володимир-Волинського автопідприємства № 02112. Розроблено конкретні заходи по ліквідації вказаних недоліків. Тепер автобуси на цьому маршруті курсують регулярно.

Головний редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК, І. СОЧИВЕЦЬ (відповідальний секретар), В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-17, 41-89-15. Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перец» № 18 (964) (на украинском языке). Виходить двічі на місяць. Ціна 24 коп.

Здано до набору 18. VIII. 1975 р. Підписано до друку 4. IX. 1975 р. БФ 11627. Папір 70×108 1/8. Фіз.-друк. арк. 2. Умовн.-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,54.

© Журнал «Перець», 1975 р.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94. Зам. 04743. Тираж 2 850 000 прим.

perec-ua.
perec-ua.
perec-ua.
perec-ua.
Відсканував Олександр Яновський,
опрацював Олег Леськів для спільноти:
http://perec-ua.livejornal.com

Індекс 74393

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Я турбуюсь про тебе й не хочу, щоб тобі було так само важко, як отому дяді...